Alp 2637

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXIII Gruodis – December 22, 1988 Nr.49
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuvos teisės

Kol kas mažesnės už valsčiaus

Vytautas Meškauskas

Gruodžio 7 d. Estijos Aukščiausioji Taryba 150 prieš 91 balsą pakartotinai pasisakė už konstitucinį nutarimą, kad Estijoje negali galioti Sovietijos potvarkiai be jos pritarimo. Kaip žinome, panašūs nutarimai Lietuvoje ir Latvijoje nepraėjo, prieš juos pasisakius kompartijos vadams. Išeivijoje ginčijamasi, kas geriau: eiti Estijos pavyzdžiu ir griežtai pareikšti savo teisę į suverenumą ar laikytis seno rusiško posakio: tyliai važiuosi — toliau nuvažiuosi t. y. pasitenkinti tik tautinio jausmo p a b udimo pademonstravimu, viską kitą toliau paliekant Maskvos rankose.

Kad geriau suprasti susidariusią situaciją reikia atsiminti, jog XIX sąjunginė partijos konferencija pasisakė už didesnį respublikų suverenumo pasireiškimą, tačiau praktiškai bandant neva pagal tai pataisyti SSSR konstituciją išėjo, kad respublikos ateityje turės dar mažiau teisių! Pagal Konstitucijos 73 str. Sąjungos t. y. Maskvos kompetencijai priklauso visas valdymas, o tik kas lieka — atskirom respublikom, mūsų atveju Lietuvai. Lapkričio 24 d. KOMJAUNIMO TIESA paskelbė juristo Teisės mokslo kandidato Felikso Laurinaičio straipsnį: **'Viena ranka leidžia, kita — draudžia'**, kuriame taip atsakoma į kompetencijos klausimą. Respublikai lieka:

"Vadovauti komunaliniam ūkiui, buitiniam aptarnavimui ir vietinei pramonei. Bet juk tokias ir dar didesnes teises turi bet kurios buržuazinės d e m okratinės valstybės bet kuris municipalitetas!Nes visa kita, kas įtvirtinta Lietuvos TSR Konstitu c i j o s 77-tame straipsnyje kaip priklausą respublikos kompetencijai — gryniausia fikcija! Konstitucija ne sava, o per kalkę padaryta TSRS Konstitucijos kopija, o visa kita be Maskvos leidimo — nė iš vietos. Dargi lietuvišką elementorių pirmokėli a m s privalu versti į rusų kalbą ir vežti Maskvon patvirtinti! Dabartinė sąjunginių respublikų padėtis — pasityčiojamas iš suvereniteto."

Nemažiau desperatiškas yra ir advokato Kazimiero Motiekos str. lapkričio 26 d. LITERATŪROJE IR M E-NE. Girdi, pagal Konstitucijos 76 str. sąjunginė respublika yra SUVERENI, bet 73 str. praktiškai viską paveda sąjunginei valdžiai. Jo 12 punktų visiškai paneigia respublikų savarankiškumą. Naujos Konstitucijos projektas 73 str. nuostatus ir toliau palieka galiojančiais. Tai teisinama tuo, kad pirmiausia norima pakeisti tuos Konstitucijos paragrafus, kurie nustato rinkimus. Negana to, 20-tam punkte teigiama, kad TSRS Aukščiausia taryba turi teisę anuliuoti sąjunginių respublikų Ministrų Tarybų nutarimus ir potvarkius. Taigi, ką mūsų Ministrų Taryba priima (Konstituciją ar įstatymus), Maskva gali tuojau pat panaikinti. O 21-mu punktu vėl garantuojama Maskvai neribota teisė spręsti visus kitus kluasimus.

Kaip matome, estų užsispyrimas reikalauti suverenumo atastatymo yra esminis klausimas be kurio negali spręsti kitų. Jei prileisti, kad pats Gorbačiovas davė 'žalia šviesą' didesnei savivaldai iš to tikėdamasis produkcijos padidėjimo, jo kaip ir mūsų laukia nusivylimas, nes produkcijos negali padidinti be didelių persitvarkymų, bet persitvarkyti neleidžia mažesni (tiksliau gana aukšti) pareigūnai. Tuo būdu įrodydami, kad persitvarkymas praktiškai niekuo nepadeda. Iš tiesų tai Kordijaus mazgas, kurio negali atrišti, jį reikia perkirsti kardu, bet to padaryti Gorbačiovas dar nedrįsta. Jei taip ir toliau bus delsiama, teigia Laurinaitis:

"Tuomet ir toliau lietuvių valstiečiai, pagaminą vienam gyventojui sočiai mėsos (ne tik Tarybų Sąjungos, bet ir Europos mąstu), bus priversti tenkintis tešmeniu ir galvijų kanopomis, latviams savo naujausios elektroninės aparatūros reikės

(Nukelta į 2 psl.)

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Dail. J. V. Sodaičio piešinys.

REIKIA ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO SIEKTI SUVERENUMO

'Mes legali opozicija, tautiškai susipratusi ir siekianti tautinio atgimimo, o paskui ir suvereniteto', pareiškė Vytautas Petkevičius

Dr. Antanas Butkus, žurnalo "Naujoji Viltis" redakcinės kolegijos narys ir Dirvos bendradarbis, šiomis dienomis grįžo iš Lietuvos, kur išbuvo ilgesnį laiką ir turėjo progos dalyvauti Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio steigiamajame suvažiavime Vilniuje. Į suvažiavimą jį pakvietė to sąjūdžio vienas iš iniciatorių rašytojas Vytautas Petkevičius.

Išvykdamas iš Lietuvos, jis patiekė keletą klausimų Vytautui Petkevičiui, kuris raštu atsakė. Žemiau spausdiname klausimus ir atsakymus.

— Atvykau į Respublikinį Sąjūdžio steigiamąjį suvažiavimą. Ačiū už pakvietimą! Buvo nuostabios dvi dienos, ir aš didžiuojuosi, kad esame geri pažįstami. Kiek laiko Pats pašventi Sąjūdžiui, ar tai nevagia Tavo, kaip rašytojo, brangaus laiko?

— Visų pirma, aš dėkoju likimui, artimiau pažinęs Jus ir Jūsų mielą žmoną, rašytoją Vladę Butkienę. Viešnagėje pas jus aš daug ko pasimokiau ir akivaizdžiai įsitikinau, kad dauguma "amerikonų" tokie pat mieli ir patriotiškai nusiteikę žmonės. Ačiū jiems.

Sąjūdis iš manęs atėmė beveik pusę metų — diena iš dienos, neskaitan to laiko, kurį atidaviau keliolika metų važinėdamas po respubliką ir ruošdamas jam dirvą. Bet taip dariau ne aš vienas, taip elgėsi visa Lietuvos kūrybinė intelegentija bei mokslo vyrai. Aišku, mūsų tarpe buvo ir stagnatorių, tačiau jų pasipriešinimas tik didino mūsų pastangas ir akivaizdžiai leido pasitikrinti — kur mes klystame ir kur mes teisūs.

Dabar likau gerokai įsiskolinęs literatūrai, todėl, paėmęs iš Sąjūdžio atostogų, forsuoju Amerikos lie-

(Nukelta į 4 psl.)

LTSR Valst. Respublikinė Biblioteka

P 775-8556

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kur dingo kitos pavergtos tautos? - Ukrainiečiai dar valdomi senoviškai. - Sacharovas giria pabaltiečius. - Sovietų lageriai šiandien.

Tautinis atgimimas Pabaltyje rado atgarsio viso pasaulio spaudoje, bet žvilgsnis į žemėlapį verčia paklausti, kas darosi kitų pavergtų tautų tarpe. Visų pirma, kodėl nieko negirdime apie ukrainiečius, kurių respublika su 51,2 milijonais gyventojų sudaro stambią Sovietijos dalį? Atsakymas į tą klausimą peršasi iš politbiuro Maskvoje sudėties. Jame vis dar sėdi Vladimiras Ščerbitsky, kuris ten pateko jau 1972 m. po to kai jo pirmatakūnas negalėjo susitvarkyti su nacionalistiniais apsireiškimais. Nors šiandien visi kiti politbiūro nariai jau yra pakeisti, Ščerbitsky, atrodo, gali būti tikras savo vieta kol neprasidėjo tautinis atgimimas ir Ukrainoje. Prie to jis neprileidžia stalininiais metodais. Kaip ilgai? Neseniai per Kijevo radiją buvo užgirsta, kad rusai, gyveną kitose respublikose turi daugiau privilegijų negu vietos tautybės, kad jie nesimoko vietinių kalbų, reikalauja sau atskirų mokyklų ir pan.

Nedaug girdisi ir apie Baltarusiją, nors ji kartu su Pabalte turėtų nuo ateinančių metų pradžios gauti didesnę ūkinę savivaldą.

Daugiau žinome apie Armėniją ir Azerbaidžianą ne dėl jų pasipriešinimo sovietams, bet savitarpio nesutarimų. Žinoma, pati Armėnija negali priversti Azerbaidžianą atiduoti jai Maskvos neteisėtai priskirtą Kalnų Karabachą, tačiau žemės

drebėjimas joje pademonstravo viasm pasauliui, kas jau senai buvo žinoma pačioje Sovietijoje — visa jos nauja statyba neišlaiko nė mažiausio drebėjimo. Simboliškai tai tinka ne tik statybai, kuriai skirtas cementas sistematingai vagiamas, bet ir dvasinei sričiai.

Iš 280 milijonų Sovietijos piliečių apie 50 yra mahometonų tikybos ar kilmės, tačiau fundamentalizmas pas juos neturi didelio pasisekimo. Jie daugiausia yra susispietę Uzbekistane, T a d žikinstae, Kirgizijoje, Turkmenijoje ir Kazachstane, kurio pusė gyventojų jau yra rusai. Iš ten pranešama daugiau apie tarpusavio nesusipratimus, ypač tarp tadžikų, kurie kalba persiškai ir uzbekų.

Viass tas minėtas respublikas tačiau jungia vienas jausmas — neapykanta perestroikai dėl to kad Brežnevo laikais jie buvo gausiai subsidijuojami iš Maskos. Labai daug iš jiems skiriamų sumų buvo pavogta ar išeikvota, tačiau šis tas ir likdavo. Gorbačiovas įspėjo, kad jie turi patys daugiau dirbti ir mažiau tikėtis iš Maskvos.

★

O kaip į perestroiką ir jos galimybes žiūri patys rusai, kurie vos dar sudaro Sovietijos daugumą 145,3 milijonus 1987 m.? Jų nuotaikas neblogai nušvietė Andrejus Sacharovas, neseniai lankesis JAV-se. Atsakydamas į klausimus Woodrow Wilson International Center for Scholars Washingtone lapkričio 14 d. jis pareiškė, kad Gorbačiovas siekia demokratijos n e d e m o k r atiškais būdais. Liaudies Kongresas bus praktiškai partijos aparato išrinktas, nors į tą procesą bus įleistos ir kitos partijos kontroliuojamos organizacijos, bet į jas neįskaitomi nauji masiniai sąjūdžiai pasireiškę Baltijos respublikose. Stalinistinė sistema ir toliau dominuoja Sovietijos politinėje ir ekonominėje struktūroje.

Baltijos valstybėse — kalbėjo jis toliau — per naktį susidarė galingi tautiniai sąjūdžiai. Juose dominuoja nacionalistinis elementas, bet tuo pačiu laiku jie siekia demokratinių tikslų. Jų politinė bazė yra labai stipri, juos remia visi gyventojai, įskaitant ir aukščiausius partijos pareigūnus. **Kažkas panašaus buvo Čekoslovakijoje 1968 metais. Bet priešingai tiems įvykiams centrinė valdžia dabar užėmė 'laukti ir žiūrėti' poziciją bei susilaikyti nuo represijos. Galimas daiktas, kad ji mano su jais bendrauti ir panaudoti savo naudai.** Atsiminkime tačiau, kad aš nežinau jos planų — aiškino Sacharovas.

Apie pačius rusus tame susirinkime kalbėjo neseniai iš kalėjimo paleistas Sergei Kovaliov, buvęs redaktorius nelegalios Bėgamųjų Įvykių Kronikos. Rusai neturi vieno persitvarkymo centro kaip baltai ir jo pakaitai, jei kur yra įžiūrimi, atsiduoda labai stipriu šovinizmo kvapu. Rusijoje dar nėra tokio sveiko nacionalistinio ir kartu visai pozityvaus reiškinio kaip Baltijos respublikose, nors ir čia, Rusijoje, netrūksta neoficialių grupių su sveikais užsimojimais. Prie to Sacharovas pridūrė:

"Kiek tai liečia Baltijos ir Armenijos tautinius sąjūdžius, mes tikime į jų pozityvų įnašą".

★

Prieš porą savaičių mes paskelbėm griežtą naujo partijos ideologijos šefo Medvedievo pasmer k i m ą Solženicyno. Nepaisant to gruodžio 11 d. Maskvoje net keliose vietose buvo iškilmingais susirinkimais paminėtas jo 70-tas gimtadienis. Tiesa, ne rašytojų sąjungoje, bet kitų kultūrininkų sąjungų rūmuose, kaip kino darbuotojų, architektų ir pan. Literatūros kritikas Juri Korijakin klausė:

"Tegu jis būna antikomunistas. Toks pat buvo ir Dostojevski! Bet ar jis yra mūsų priešas?"

'Maskvos Žinių' dienraščio redaktorius Jegor Jakovlev pareiškė:

"Mes jį turime priimti tokį, koks jis yra, o nebandyti jį paversti geresniu ar blogesniu. Kaip ten būtų — jo grįžimas reikalingas".

O 'Novy Mir' žurnalo bendradarbis Lakšin jubiliatui taip palinkėjo:

"Aš linkiu, kad visos jo knygos, ypač romanai, būtų čia atspausdinti, ir kad mes galėtumėm jas apsvarstyti pilnai žinodami jų turinį, pasidžiaugti jomis, nesutikti su jomis, pasiginčyti su autorium, kurio stiprios, beveik skausmingos meilės savo tėvynei niekas negali paneigti."

A. M. Rosenthal buv. New York Times redaktorius, jo korespondentas Maskvoje, o dabar to laikraščio kolumnistas, savo skiltyse vis grįždavo prie sovietų lageriuose kenčiančių žmonių. Sovietų vyr. prokuroras Rakhmanin atviru laišku tam laikraščiui jį pakvietė

(Nukelta į 3 psl.)

Lietuvos teisės...

(Atkelta iš 1 psl.)

ieškoti Leningrade, estams savo trikotažo — Maskvoje, nes Sąjunginis valstybinis plano komitetas ir Sąjunginė prekybos ministerija, o faktiškai kažkoks tų įstaigų klerkas skirstys gėrybes, kurių jis negamino . . ."

Nuo to gali išgelbėti tik kiekvienos respublikos konstitucija, liaudies patvirtinta referendumu. Joje turi būti nustatyta, ką respublika atiduoda sąjungai į ją įstodama. Pirmiausiai tačiau respublikai turi būti atiduotas suverenumas, kurį Sąjunga atėmė 'balsavimo mašinų' pagalba. Tai, atrodo, visai aišku, tačiau Maskvos biurokratai prieš tai stoja piestu ir, atrodo, dar nėra tokios jėgos, kuri priverstų juos paklusti elementarinei teisei.

Iš kitos pusės

Žinios apie aukų rinkimą Sąjūdžiui man priminė lapkričio 3 d. GIMTAJAME KRAŠTE pasirodžiusį pasikalbėjimą su PLB pirmininku V. Bieliausku. Jame pirmininkas pastebėjo:

"... koordinacijos reikia. Kad atskiri asmenys nesiimtų bereikalingų iniciatyvų. Pavyzdžiui, JAV jau buvo atvejų, kai rinko lėšas Sąjūdžiui. Čia (Lietuvoje) sužinojau, kad niekas nieko tam nebuvo įpareigojęs."

Atrodo, jog užsinorėjęs koordinuoti pirmininkas iki šiol nesuprato, kad Sąjūdis yra kompartijos talkininkas Gorbačiovo įsakytam jos demokratizacijos procese. Žinia, tai labai sveikintinas ir džiuginantis reiškinys, bet visokie bandymai iš išeivijos pusės jam duoti nurodymus, telkti lėšas ir pan. gali jį tik sukompromituoti Maskvos akyse, kuriai dar gana ilgai priklausys lemiamas žodis. Nepaisant pirmininko teigimo, kad jo **'tikslas esąs įtikinti lietuvius pasaulyje, kad padėtis Lietuvoje keičiasi'**, sekant Lietuvos spaudą atrodo, jog dar niekas tiek nepasikeitė, kad tų visų pasikeitimų negalima būtų atšaukti paprasčiausiu administraciniu įsakymu.

Kaip greitai keičiasi tautos nuotaikos parodo Estijos pavyzdys. Prieš kiek laiko jos Aukščiausioji Taryba visais balsais tik prieš vieną nubalsavusi, kad be jos pritarimo neveikia Sovietijos įstatymai Estijoje, sovietams nusprendus, kad tai prieštarauja jų konstitucijai, ji dar kartą taip pat nubalsavo, bet jau tik 150 balsų prieš 91. Su tokia sparta, trečias balsavimas gali būti jau visai kitoks. Ir tai labai suprantama.

Prof. Aleksandras Štromas NAUJOJE VILTYJE teigia, kad didžioji lietuvių, latvių ir estų dauguma yra prisitaikę prie sovietų valdžios, sąžiningai jai dirba ir kitaip dalyvauja oficialiame gyvenime. Tačiau kartu su tuo, jie stengiasi panaudoti oficialias pozicijas sistemos viduje, kad visiems jiems įmanomais būdais padėtų išlaikyti tautos tapatybę ir integralumą, jos dvasinius ir medžiaginius išteklius.

Toks nusistatymas ir patogus, ir naudingas, ir net legalus. Kaip kiekvieną politinį nusistatymą jį galima pakeisti tik padėčiai pasikeitus. Kol tai atsitiks, išeiviai daugiau gali padėti asmeniškais ryšiais, o ne kažkieno 'koordinuojama' ir tuo pačiu įtartina veikla. (vm)

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year $20.00. Single copy 50 cents.

Prenumerata metams $20.00, pusei metų $12.00 • Atskiro numerio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Artėjančių šv. Kalėdų proga žodis lietuviams

Mieli Broliai, Sesės Lietuviai!

Šiemet Kristaus gimimo šventę — Kalėdas — švesime stiprių emocijų ženkle ir su nauju viltingu pasitikėjimus melsime Dievą, kad ir mūsų pavergtai tautai išsipildytų pranašo Izaijo žodžiai: "Tauta, kuri vaikščiojo patamsiais, išvys skaisčią šviesą, gyvenantiems tamsybių šalyje užtekės šviesybė." (Iz. 9:11).

Kiekvienos religinės šventės tikslas yra, prisimenant istorinį įvykį, priartinti mus prie Kristaus, padėti Dievo meilei pilniau pasireikšti mūsų gyvenime. Tačiau didžiųjų švenčių, ypač Kalėdų ir Velykų proga, mūsų dėmesys nukrypsta į tautą, nes daugiau negu kitu laiku, išgyvename jos vargus, džiaugsmus ir viltingus lūkesčius.

Prieš keletą mėnesių į viešumą išėjo ir žaibo greitumu tebeplinta tautinis bei religinis atgimimas, "vaduojąs tautos sąmonę nuo senų minčių jungo bei kuriąs naujo gyvenimo siekius, pagristus dora, protu ir dvasia'". (R. Ozolas, "Atgimimas, Nr. 1, 1988. IX. 16). Tai ir užtvindė mūsų širdis viltingu džiaugsmu ir sykiu neramumais, jos ateitį norinčiais atspėti klausimais.

Mus džiugina kardinolo Vincento Sladkevičiaus užtikrinimas, kad, nežiūrint beatodairinės ateizacijos ir nužmoginimo metų, "kai jie turėjo kalbėti ne tai, ką manė ir daryti ne tai ką sakė", nors tautos siela bei sąžinė tapo labai sužalotos, tačiau "nėra tiesa, kad visuomenė bemaž ištisai (yra) tapusi ateistiška, ir kad krikščioniškos vertybės jai nebereikalingos" ("Švyturys" Nr. 1, 1987). Persitvarkymo Sąjūdžio dėmesys dvasiškiai rodo, jog Lietuvos inteligentija, nors ir auklėta ateistinio materializmo dvasioje, pradeda suprasti, kad be dorovinio atgimimo negali būti ne tikro visuotinio atsinaujinimo. Dar daugiau — mus džiugina jų įžvalga, kad tik Kristuje gali išsipildyti tautos puoselėjamos viltys.

Ilgą laiką maniau, kad iš labirinto galima išeiti jėga (m. p.). Tada buvau iškėlęs šūkį: "Lietuvai reikia išauginti poetų su boksininko kumščiais . . . Dabar man svarbiau tai, kas siejasi su Kristumi . . . Kristus yra amžinybės metafora. Viltis. Kitos mes neturime" (Sigitas Geda, "Aušrinė" Nr. 1, 1988).

Neramumą kelia ir atsakymų ieško okupanto pakeista taktika. Tauta žino, kad ne iš meilės žmonėms ar iš pagarbos Dievo įsakymams, ekonominių bėdų verčiama sovietų valdžia šiek tiek atleido religinį tautinį ir kultūrinį gyvenima kontroliuojančius varžtus: legalizavo tautos himną, trispalvę ir lietuvių kalbą; grąžino sostinės katedrą, toleruoja drąsius kardinolo pasisakymus; po ilgų metų "mokslinių' įrodinėjimų, kad Dievo nėra, leis tautai viešai ir iškilmingai švęsti Išganytojo gimimo šventę; pirmą kartą Sovietų Sąjungos televizija transliuos Bernelių mišias.

Šį tautos nerimą pergyvename ir mes, bandydami atspėti, ko tautai šiandien labiausiai reikia, kokios pagalbos iš mūsų laukia. Viena yra tikra, kad tauta nuoširdžiai įvertina kiekvieną mūsų apsilankymą ir jos praturtinimą ne "volgom" ar "žiguliais", o dvasią pakeliančia lietuviška knyga; tauta dėkinga už mūsų pastangas informuojant pasaulį apie jai paneigtas teises. Tačiau virš visko tauta dėkoja ir pakartotinai prašo "karštų maldų", kad šis viltingas spindulys nebūtų užtemdytas naujų represijos debesų, kad prasidėjęs atgimimas "turėtų tikrą pagrindą". "Entuziazmas greitai praeina, jei neturi tikro pagrindo — Dievo", perspėjo iš Sibiro lagerio grįžęs ir savo akimis netikėdamas, kas paskutiniais mėnesiais tautoje įvyko, kun. S. Tamkevičius. "Jeigu mūsų jaunimas, vaikai, turės Dievą, mes turėsime ateitį. Jeigu jie neturės Dievo, tai nieko mums nepadės ir trispalvės" (LIC).

Švęsdami Dievo Sūnaus įsijungimą į mūsų gyvenimą bei su giliu dėkingumu priimdami Jį, iš naujo ateinantį malonės pavidale į mūsų sielas, nuoširdžia malda prašykime, sykiu su Mergele Motina Marija, kad ir mūsų "šėtono paunksmėje" gyvenančiai tautai "užtekėtų švisybė", kad Dievuje atpažinę savo Tėvą, galėtume mylėti vienas kitą mus Kristaus mylinčia meile.

Linkiu skaidrių bei mielų Kalėdų ir visokeriopos Dievo palaimos Naujuose 1989 metuose.

Vyskupas Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Apžvalga...

(Atkelta iš 2 psl.)

pažiūrėti dabartinio stovyklų stovio. Rosenthalis kartu su N. Y. TIMES biuro Maskvoje šefu Taubmanu ir New Yorko Helsinki Watch tyrinėjimo direktore Catharine Fitzpatrick lankėsi pagarsėjusioje "Perm 35" stovykloje kaip tik tuo laiku, kai Gorbačiovas kalbėjo Jungtinėse tautose gruodžio 8 d. Ką gi, stovykla ką tik buvo išdažyta, visur įsuktos naujos lempos, o kaliniai, kurie galėjo daugiau pasakyti buvo suguldyti į ligoninę kaip susirgę gripu. Kaliniai, kuriuos matė, visi buvo naujomis, išlygintomis uniformomis. Pagal viršininką stovykloje yra 15 kalinių, nubaustų po dešimt metų už tai, kad bandė pabėgti iš Sovietijos, kas esą lygu jos išdavimui. Nepaisant visos drausmės, kai kurie kaliniai drįso pasakyti, kad yra baudžiami šalčiu. Jaunas rusas Kentenčev turėjo progos pareikšti, kad su lankytojais kalbėję bus nubausti ir baigė: 'Kaip gerai, kad jūs čia atvykot . . .' Lankytojams buvo paruoštos vaišes stovykloje, tačiau paskutiniu momentu sovietai pakeitė savo nuomonę ir pakvietė pietų daug toliau esančiame restorane. Rakhmanin pakėlė taurę už amerikiečių-sovietų draugystę. Rosenthalis atsakė tostu už tuos, kurie paaukojo savo laisvę už tai, už ką dabar pasisakė ir jų pačių valdovas.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲ, 1989 METŲ, progomis sveikiname mūsų garbės narius, tarybos narius, skyrių valdybas ir visus sąjungos bendraminčius, taipgi "Dirvos", "Naujosios Vilties" redaktorius, bendradarbius ir skaitytojus, linkėdami kiekvienam ir jų artimiesiems laimingų švenčių ir ištvermės lietuviškame darbe.

Sveikiname savo brolius ir seseris Tėvynėje, taip ryžtingai dirbančius siekiant savo kraštui laisvės. Mūsų mintys su Jumis.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA:

Dr. Leonas Kriaučeliūnas
Petras Buchas
Vida Jonušienė
Ona Daškevičienė
Eleonora Valiukėnienė

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikiname Dirvos redaktorių, jo padėjėjus, bendradarbius, skaitytojus, rėmėjus ir visus Vilties Draugijos narius linkėdami visiems malonių švenčių ir laimingų bei darbingų 1989-tų metų.

Mūsų broliai ir sesės pavergtoje tėvynėje parodė ypatingą ryžtą reikalaudami sau priklausančių teisių ir laisvės, mes visi jungiamės su jais į vieningą kovą už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Vaclovas Mažeika
Danielius Degėsys
Vladas Bložė
Vladas Blinstrubas
Matilda Marcinkienė

LST Korp! Neo-Lithuania šventų Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina visus korporantus ir jų šeimas "Jungiamės mintimis, su laisvės siekiančiais broliais ir sesėmis Lietuvoje".

LST KORP! NEO-LITHUANIA IR VYR. VALDYBA

Audronė Gulbinienė,
Jurgis Lendraitis,
Algis Augaitis,
Vida Jonušienė ir
Vaclovas Mažeika

Kalėdinė Kristaus gimimo žvaigždė tesutelkia mus naujiems vieningiems ir bendriems žygiams dėl Lietuvos laisvės. Naujieji 1989 metai tebūnie turtingi naujomis viltimis, kad Lietuvos horizontuose pasirodžiusi aušra nušvistų atkurtos Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės saule.

Amerikos Lietuvių Taryba

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, nuoširdžiai sveikiname ALT S-gos Centro valdybos ir Tarybos narius ir jų šeimas. Vilties draugijos valdybą ir jos narių šeimas bei DIRVOS redaktorių ir jo bendradarbius. Sveikiname Detroito lietuviško telkinio bendraminčius ir visame pasaulyje išblaškytus geros valios tautiečius, besisielojančius Pavergtos Tėvynės vargais ir siekiančius bei tikinčius jos laisvės rytojumi.

ALT Sąjungos, Detroito Skyriaus Valdyba

Reikia žingsnis po žingsnio...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuviams prižadėtą antrąją "Paskutinio atgailos amžiaus" dalį.

— Iniciatyvinėje grupėje yra labai daug šviesių asmenybių. Kokiu pagrindu juos susirinkote?

— Taip, mūsų iniciatyvinėje grupėje iš tikro labai daug šviesių asmenybių. Labai gaila, kad po suvažiavimo jų nemaža atkrito, o į jų vietą atėjo ne tie žmonės, kurie turėjo ateiti. Tokie jau mitinginės revoliucijos dėsniai, kad paviršiun labai dažnai išplaukia ne darbininkai, ne mąstytojai, bet rėksniai. Tai ypatingai jaučiasi paskutiniųjų dienų įvykiuose. Dėl to Sąjūdis gerokai pralaimėjo, persistengė ir paskubėjo ten, kur viską reikėjo labai šaltai apgalvoti. Dabartiniu metu konfrontuoti su Vyriausybe — tolygu pražūčiai.

Iniciatyvinėn grupėn tie šviesūs žmonės susirinko liaudies valia, nes rinkdami mus, jie rausėsi atmintyje, ieškodami tų pavardžių, kurios pirmos pakėlė balsą už kalbą, istoriją ir tautinį atgimimą. Žodžiu, tai beveik visi šviesuomenės atstovai, priklausę gausiai stagnatorių opozicijai. Be to, jie ne vieną kartą pasisakė ir prieš papuvusį P. Griškevičiaus diktatą.

— Vilniuje negalima gauti spaudos, nes ilgiausios eilės prie parduotuvių. Kodėl?

— Daugelį metų spauda buvo neįdomi, o mes ją naudojome tik lašiniams vynioti. Po "Tiesos" boikoto, kurį paskelbė Sąjūdis, žurnalistai sukruto ir dabar rašo daug įdomiau, aktualiau ir problematiškiau. Tapo gėda meluoti ir truputėlį baisu, kad neištiktų tokios pat bėdos, kaip ir "Tiesos" melagius. Štai todėl žmonės ir remia tuos žurnalistus, kurie įdomiau rašo. Be to, dabar nuimti visi spaudos prenumeratos limitai ir kitokie spaudimai. Žodžiu, blogai rašysi — niekas neskaitys, o jeigu neskaitys — kris tiražas, kris algos ir ateis bankrotas. Kaip matot, visai kaip Amerikoje: žurnalistai stengiasi, o mes, ištroškę tiesos, palaikome tuos, kurie geriausi.

— "Gimtasis kraštas" tiesiog išgraibstomas. Kodėl?

— Šis laikraštis tapo avangardiniu ir labai dažnai spausdina tą medžiagą, kurios nespausdina kiti laikraščiai. Be to, Algimantas Čekuolis yra Seimo Tarybos aktyvus narys. Jis vieninteliš mus palaikydavo, kai Sąjūdis dar neturėjo savo spaudos. Manau, kad šis laikraštis savo populiarumą uždirbo sąžiningu prakaitu ir rizika.

— Pats gerai žinai, kad JAV buvo dvejopi lietuviai: vieni, kuriems pirmiausia rūpėjo lietuviai Lietuvoje, kiti manė, kad tiktai jie "patepti" spręsti Lietuvos likimą. Kaip, ar Sąjūdžio dabartiniai veiksmai nesumaišė mūsų "superpatriotų"?

— Visa didžiausia ir jūsų, ir mūsų nelaimė — sena, lenkišku seimeliu pakvipusė taisyklė: trys lietuviai — penkios partijos, ir kiekvienoje iš jų savi "pateptieji". Tas amžinas varžymasis, neturimos valdžios dalinimasis, asmeninės ambicijos, baudžiaunininkiškai – aristokratiški užmojai — visų mūsų pralaimėjimų priežastis. Lietuva yra viena, nedaloma ir nepakartojama, todėl visos jėgos turi būti atiduodamos tik jai. Reikia šviesti žmones, auklėti jaunimą, reikia žingsnis po žingsnio siekti suverenumo. Pirma ekonominio, o paskui ir politinio. Reikia daryti viską, kad išliktų mūsų sena kultūra ir savita kalba. Reikia atgaivinti nacionalinę mokyklą — tai tik pirmieji uždaviniai. Šia linkme jau daug kas padaryta, todėl jūsų "pateptieji" truputį pasimetė. Jie netgi nepamatė, kad dabartinėmis sąlygomis galima tiek daug pasiekti, ir kas svarbiausia, — su tais "pateptaisiais" nesitarus ir jiems nė trupučio nepadėjus.

Man rodos, Paties, visų Santaros veikėjų, Valdo Adamkaus ir kitų į jus panašių lietuvių užimta pozicija pati teisingiausia. Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis yra čia, Lietuvoje, todėl reikia stiprinti bet kokia optimistiškų vilčių duodančią mūsų veiklą, reikia ieškoti mus vienijančių kelių bei susilietimo taškų, o ne mus skiriančių. Darbas dar tik prasidėjo. Nereikia manyti, kad tą svajojamą suverenitetą mums kas nors ims ir pakiš ant lėkštelės. Prieš mus atkakli kova. Dar neaišku į kokias formas ir būdus ji išsilies. Tai parodys ateitis. Tačiau senoviškai mes nebenorime ir negyvensime. Baisūs abu perlenkimai — į kairę ir dešinę. Reikia surasti optimalų vidurkį ir siekti jo visu atkaklumu. Reikia skaitytis su savo partnerio milžiniška jėga ir nepradėti kol kas per daug aiškios konfrontacijos. Mes — legali opozicija, tautiškai susipratusi ir siekianti tautinio atgimimo, o paskui ir suvereniteto. Progresuoja ne tik Amerika arba Europa, progresuoja ir Rusija. Ji turės skaitytis su viso pasaulio nuomone, turės skaitytis ir su mūsų norais. Svarbu išlaikyti tautiškai nusiteikusią šviesuomenę ir užsiauginti tautiškai nusiteikusį jaunimą.

— Kokios sąlygos sukviesti bendrą specialistų suvažiavimą Lietuvoje su užsienio lietuviais?

— Manau, kad tokiam suvažiavimui nėra jokių kliūčių, tik reikia jį gerai paruošti, išdirbti bendrą programą, o paskui gerai ją aptarti, primti ir vieningai jos laikytis. Reikia sukviesti visus bent kiek žinomus įvairių sričių specialistus, literatūros, valstybės ir netgi biznio veikėjus ir ramiai pasikalbėti apie visus sprendžiamus ir spręstinus klausimus. Visų pirma, be jokios pirmumo teisės kam nors iš jų . Reikia palaukti ir pažiūrėti, tą toje veikloje pats gyvenimas iškels į viršų, tiems ir suteikti kokią nors nežymią pirmenybę.

Mano supratimu, jau ir Lietuvoje mitinginis revoliucingumas pradeda žmonėms įkyrėti. Reikia dabar įtvirtinti esamus laimėjimus ir siekti naujų, o tam bus reikalingas mūsų bendras ir atkaklus darbas.

— Kokių darbų jūs laukiate iš užsienio lietuvių?

— Tas darbas jau dirbamas. Reikia pergabenti į Lietuvą mūsų šviesuomenės archyvą, geriausius menininkų kūrinius, reikia užmegsti dalykinius ryšius su biznio žmonėmis, reikia organizuoti masines stažuotes specialistams, seminarus, pasitobulinimus, reikia sustiprinti Amerikos lietuviams lituanistikos kursus, Lietuvos istorijos studijas ir kaip galima plačiau keistis informacija apie mūsų gyvenimą . .. Žodžiu, darbų masė. Dieve mums padėk bent dalį jų įgyvendinti artimausiu laiku. Šia proga noriu visus amerikiečius lietuvius pasveikinti su šv. Kalėdomis ir su Naujaisiais Metais.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

THE INDEPENDENT Thursday 1 December 1988

Taip The Independent laikraštis vaizduoja Gorbačiovą, kalbantį Jungtinėse Tautose.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, Lietuvių Fondo vadovybė sveikina narius, rėmėjus ir talkininkus, o taip pat lietuviškos spaudos bei radijo redaktorius ir bendradarbius, linkėdama Aukščiausiojo palaimos asmeniniame gyvenime ir ištvermės lietuvybės išlaikymo darbe.

Okupuotoje tėvynėje mūsų broliai ir sesės parodė tvirtą tautinį susipratimą ir nepaprastą ryžtą, bandydami išsilaisvinti iš primestos priespaudos. Mes esame kartu su visa tauta bendroje likiminėje kovoje.

Naujieji Metai, tebūna ir mūsų tautos vilčių išsipildymo metai!

Lietuvių Fondas

Ir vėl vieni metai nuskubėjo praeitin. Švenčių laikotarpis — tai ypatingas metų laikas. Džiaugiamės savo atsiekimais, prisimename prabėgusius įvykius, atnaujiname ateities viltis ir, svarbiausia, ištiesiame vienas kitam ranką su draugiškais linkėjimais. Šiais metais Šv. Kalėdos mums yra dar ypatingesnės, nes pavergtos tautos pastangos bei proveržiai paskutinių kelių mėnesių bėgyje rado gilų atgarsį ir mumyse. Visa tai privalo stiprinti mūsų viltį, uždegti pasiryžimą ir glaudžiau suburti mus tolimesniems darbams, siekiant pilnutinės laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

Betliejaus prakartėlės džiaugsmą ir ramybė tebūnie mūsų gyvenimo dalimi per visus ateinančius metus.

Vaclovas Kleiza,
Lietuvos generalinis konsulas

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu dėl Lietuvos laisvės kovojančius veiksnius, organizacijų vadovus, mūsų spaudos ir radijo valandėlių darbuotojus bei visus geros valios brolius ir seses laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Tėvynėje.

Tegu virš Lietuvos padangės pasirodžiusios prošvaistės atneša pilną laisvę ir nepriklausomybę mūsų pavergtai Tėvynei.

Anicetas Simutis
Lietuvos Generalinis Konsulas
New Yorke

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vivai Bartkutei paskirta garsioji Rhodes stipendija

Vytautas Kasniūnas

Vivai O. Bartkutei laimėjus pasaulyje garsią Rhodes stipendiją, ruoštis daktaratui Oxfordo universiteto Rytų institute Anglijoje, apie tai lapkričio 10 ir 11 dienomis pranešė televizijos bei radijo programos ir, dviem didžiosioms spaudos agentūroms paskelbus, buvo atspausdinta viso pasaulio didžioje spaudoje. Kai kuriuose laikraščiuose ši žinia, su Vivos nuotrauka, buvo atspausdinta pirmuose puslapiuose. Stipendija duodama 3 metams, pilnai sumokant už mokslą, pragyvenimą, padengiant su studijoms surištas visas išlaidas.

Kuo garsi ši Rhodes stipendija? Cecil Rhodes (1853-1902) britų valstybės vyras, imperijos kūrėjas, Afrikoje Rhodesijos valstybės įkūrėjas, kuris vienu laiku kontroliavo beveik visą deimantų gamybą pasaulyje, mirdamas paliko 6 mil. svarų turtą visuomeniniams projektams, įskaitant vadinamas Rhodes stipendijas Oxfordo universitetui, puoselėti angliškai kalbančiųjų tautų pilną sąjungą, paruošti vadovaujamus asmenis.

Rhodes stipendija garsi tuo, kad kasmet skiriama tik 50-čiai jaunuolių visame angliškai kalbančiame pasaulyje, pasižymėjusi e m s mokslo gabumais ir atsiekimais, populiarumu bei vadovavimu, įsijungiant į kitas meno šakas, muziką, literatūrą, sportą, pilnai išvystant savo talentą. Iš daugelio tūkstančių kandidatų iš viso angliškai kalbančio pasaulio, gabumais p a s i žymėjusių jaunuolių, pasiruošusių siekti daktaratą, buvo atrinkti tik 32 Rhodes stipendijai. Dėl to apie tai skelbia viso pasaulio media, dėl to sudrebino ir mūsų lietuvių sielos jausmus.

Viva Ona Bartkutė nuo vaikystės pasižymėjo dideliais gabumais moksle, jaunystėje savo talentą išplėtusi taip pat sporte, organizacijose. Baigusi pradžios mokyklą Indijanoj su aukščiausiais pažymiais ir įvairiais pasižymėjimais, įstojo į JAV garsią privačią Andower, Mass. Philips akademiją, kurią baigė per 3 metus su atžymėjimu Suma cum laude. Jos lietuviška pavardė yra iškalta marmuro lentoje, didžioje salėje, kur iškaltos pavardės ir kitų mokinių, gimnazijos 200 metų istorijoje pasižymėjusių moksle, laimėjusių ir daugel kitų atžymėjimų. Bet toje pasižymėjusiųjų lentoje Viva yra išskirtina. Tarp daugelio berniukų, ji, mokyklos 200-jų šimtų istorijoje, yra vienintelė mergaitė ir — mūsų pasididžiavimui — lietuvaitė. Ji taip pat mokykloje pasižymėjo savo išskirtinais darbais — studijomis. Ji laisvose temose parašė apie Altą ir 16 rašomosios mašinėlės puslapių apie Lietuvos partizanus, kovojusius su okupantais dėl Lietuvos laisvės.

Yales universitete išklausė ekonomijos ir rytų politikos mokslus ir šį pavasarį, po keturių metų studijų, gaus bakalauro ir magistro laipsnius. Abu diplomai bus atžymėti "Suma cum laude".

Studijuodama Yale universitete, praėjusią vasarą gavo Princton stipendiją studijoms Kinijoje. Studijavo kinų bendrinę-mandarinų kalbą Beijine kalbų institute ir kartu dėstė anglų kalbą Pekino universitete, vyresniųjų kursų studentams. Būdama Kinijoje plačiai keliavo, aplankė įvairias provincijas ir net Gabi dykumas ir Tibeto kalnus.

Gimnazijoje ir universitete Viva buvo aktyvi sportiinnkė. Žaidė Andowerio mokyklos krepšinio ir orinio rinktinėse komandose. Yale universitete 3 metus žaidė orinio rinktinėje, iki sporto žaidynėse sužalojo abiejų kojų kelis ir pergyveno labai sunkias operacijas. Dabar turi ribotis lengvesnėse sporto šakose.

Viva pasižymėjo gabumais ne tik matematikoje, bet taip pat ir kalbose. Ji laisvai vartoja vokiečių, ispanų, kinų kalbas. Išmokusi kalbas, ji daug keliavo ir jas tobulino. Aplankė Europos, Azijos, Pietų Amerikos valstybes, Bahamus ir kitas salas. Būdama 11 metų buvo išrinkta iš Indianos valstijos mokyklų atstovauti JAV vaikus tarptautinėje stovykloje Norvegijoje. Po kelerių metų grįžo į Norvegiją, kur buvo jaunimo vadų stovykloje. Tada ji pėsčia perėjo Norvegijos kalnus ir ledynus.

Viva pasižymėjo ir lietuviškoje veikloje. Ji gražiai kalba, taisyklingai rašo lietuviškai. Gyvendama Beverly Shores, Indianoje, ji baigė Dariaus ir Girėno lituanistinę mokyklą Chicagoje — Jaunimo centre. Šoko ir dainavo keliose šokių ir dainų šventėse. Ji yra aktyvi Nerijos tunto skautė ir pelnė Gintarės laipsnį. Nuo vaikystės dienų stovyklavo ir buvo laivų uosto vadove, laužo vedėja, stovyklos komendante ir ėjo įvairias kitas pareigas. Ji taip pat dalyvavo jaunimo kongresuose Anglijoje ir kt. Ji ne tik viena dalyvavo arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos iškilmėse Romoje, bet taip pat suorganizavo ir amerikiečių studenčių būrelį.

Viva O. Bartkutė, gavusi pasauly garsiąją Rhodes stipendiją.

Viva augo ir brendo žymių visuomenininkų šeimoje. Lietuviškoje veikloje aktyviai dalyvauja ir jos brolis Darius, kuris dabar studijuoja pre-mediciną. Jis taip pat pasižymi moksle ir sporte, ir labai domisi menu. Judviejų tėvai yra inž. Eugenijus ir Danguolė Bartkai. Anūkais didžiavosi visuomenininkai seneliai dr. Juozas Bartkus ir žmona, močiutė Ona Pulkaunikienė ir jos vyras. Viva priklauso Magna cumm laude ir Phi Beta Kappa fratesninėms organizacijoms, Lietuvių skautų sąjungai.

Vivos atsiekimais didžiuojasi visi lietuviai. Tai graži ir kilni dovana tėvams Šv. Kalėdų proga, dovana atgimstančiai Lietuvai. Ji ir politinius mokslus studijavo, kad ateityje galėtų daugiau padėti Lietuvai. Ir ekonominiai mokslai rišosi su meile tėvų žemei. Jos ir diplominis darbas skirtas Lietuvai, tema "Lietuvos karĩuomenės įtaka krašto ekonominiame gyvenime".

Viva išskirtinai tipiška lietuvaitė savo išvaizda, grožiu, elgesiu, kalba. Kuklumas, lietuviškai puošnios dvasinio aristokratiškumo manieros, nuoširdžiai draugiškas iškalbingumas, puošia jos jaunystę. Ji dar tik 20 metų amžiaus, o mokslo atsiekimai žymūs, žinių bagažas gausus. Ir pasididžiavimas savo kilmę, meilė tėvų žemei turtina jos asmenybę, išplečia jos mokslo siekimus.

Jos Alma mater Andower gimnazija, Vivos laimėjimą pasitikino dideliu džiaugsmu, surengdama specialias iškilmes, Alma mater Yales universitetas triukšmingai sveikino . . . Ir mes didžiuojamės Tavimi — Viva, Tavo Tėvų draugai, giminės, skautai ir visa gyva lietuviškoji širdis.

Brangūs Lietuviai,

Sveikiname Jus Šv. Kalėdų proga ir linkime, kad Naujaisiais Metais išsipildytų Jūsų ir visos mūsų tautos lūkesčiai ir viltys.

1988-taisiais metais pasirodė pirmosios prošvaistės tamsioje Lietuvos okupacijos naktyje. Pajutome koks stiprus laisvės troškimas rusena mūsų okupuotų sesių ir brolių širdyse, pamatėme kaip ryžtingai jis išsiveržė ir nuaidėjo per visą pasaulį.

1989-tieji metai pareikalaus iš mūsų visų dar daugiau pastangų keliant Lietuvos reikalus laisvajame pasaulyje, pareikalaus dar didesnių aukų stengiantis padėti mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja Jums už paramą praeityje ir prašo Jūsų tolimesnės pagalbos ateities darbuose.

Linksmų Švenčių!

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

Antanas Razma, M. D., pirmininkas

Arvydas Barzdukas	**Regina Kučienė**
Rimantas Dirvonis	**Linas Narušis**
Birutė Jasaitienė	**Antanas Saulaitis, S.J.**
Pranas Joga	**Vladas Sinkus**
Bronius Juodelis	**Ramona Steponavičiūtė**
Petras V. Kisielius, M.D.	**Darius Sužiedėlis**
Ramunė Kubiliūtė	**Danguolė Valentinaitė**
Dalia Kučėnienė	

FAMILY PRACTICE PHYSICIANS

Florida Area

Community Health of South Dade offers comprehensive medical and mental health services for children, adults and the elderly. We are currenty seeking: Seeking Physicians certified, that are Board eligible in family practice medicine, for our ambulatory & walk in unit.

We offer competitive salaries and benefits. Send your resume to:

TOM DAWSON, DIRECTOR OF PERSONNEL & PATIENT AFFAIRS,

COMMUNITY HEALTH OF SOUTH DADE, INC.,

10300 S. W. 216 Street,

Miami, Florida 33190.

Or call: **(305) 253-5100. EOE.**

(47-3)

MACHINE & TOOL REPAIR TRAINEE

We are looking for an individual willing to leorn and be trained in packaging machine repairs. Candidate should be a recent high school graduate and have a machanical background. Good hourley rate & company benefits. Send resume:

S & S INC.

ATTENTION: PERSONNEL DIRECTOR

21300 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, OHIO 44117

Ar tik dekoracija...

Advento laikas persunktas tamsos ir mistiškos tylos. Tai laukimo ir pasiruošimo laikas. Advento liturgija mus paruošia Kristaus atėjimui, o šio laikotarpio papročiai paruošia nuotaiką ir aplinką Kalėdų šventę kuo iškilmingiau sutikti.

Gražus paprotys šiame krašte dekoruoti namus įvairių spalvų šviesom. Tačiau tarp šitų spalvingų šviesų išsiskiria namai, kurių languose dega tik viena švieselė...

Vieną vakarą einu su viena mokine gatve. Tarp savęs kalbamės. Stebiam namų apšvietimus ir mūsų dėmesys sustoja prie lango, kur tik viena švieselė. Švieselė mane paveikė ir tuo metu paklausiau savo mokinės: "Ar tau patinka ta švieselė ir ar žinai ką ji reiškia." Ji atsakė: "Tai dekoracija".

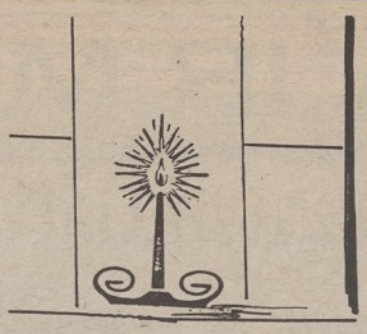

Bandžiau įtikinti, kad tai daugiau negu dekoracija. Bet ji vis bandė mane nugalėti ir tvirtinti, kad tai dekoracija... Tada aš jai papasakojau legendą, kuri išryškino švieselės prasme lange.

Tai buvo labai senai. Vieną tamsų Advento vakarą neturtinga siuvėja sėdėjo prie žvakes nušviesto lango ir siuvo. Staiga kažkas pasibeldė į duris. Siuvėja pašoko, atidarė duris ir pastebėjo prie durų slenksčio stovintį berniuką, kuris silpnu balsu prakalbėjo: "'Esu paklydęs, o lauke taip šalta. Pamačiau lange degančią žvakutę, tad tikėjaus patekti į vidų ir šiek tiek sušilti."

Siuvėja iš karto susimąstė ir pagalvojo; jei įleisiu pakeleivį, tai mano darbas liks nebaigtas ir nieko šventėm neuždirbsiu. Tačiau būdama jautrios širdies, pasigailėjo berniuko ir pakvietė jį į savo namelį. Prie šiltos krosnies pataisė jam guolį ir pasiūl ėkarštos sriuguolį ir pasiūlė karštos sriubą, padėkojo gailestingai namų šeimininkei ir sakė, kad jis ne nakvos ir keliaus toliau. Siuvėja palinkėjo jam laimingos kelionės ir išleido pro duris, o pati sėdo prie šviečiančios žvakutės užbaigti savo darbą. Tačiau staiga pastebėjo, kad įvyko stebuklas. Žiūri, kad visos suknelės jau pasiūtos. Nieko nelaukdama bėgo pro duris vytis keleivį, tačiau niekur jo nesimatė. Ji sdingo net sniege nepalikęs pėdsakų. Tai ji suprato, jog paslaptingas pakeleivis buvo pats Kristus.

Nuo to laiko lange degančios žvakutės paprotys liko iki šiai dienai ir kviečia pakeleivį į šiltus ir vaišingus namus.

Žinoma, aš savo mokinei pastebėjau, kad šiais laikais švieselė lange nereiškia, kad kviečiama į namus. Žvakės šviesa simboliškai reiškiame savo jausmus ir tuo sentimentu stengiamės praturtinti savo dvasinę tuštumą. Todėl šiandien degdami žvakutę lange turim pamąstyti apie vargstančius, apie benamius ir k e n č i ančius tėvynėje... Taip pagaliau išsiaiškinom ar švieselė lange yra vien tik dekoracija ar gražus, prasmingas parotys.

Stefanija Stasienė

KALĖDINĖ SATYRA

KALĖDŲ NORAI IR PAŽADAI

BALYS AUGINAS

ŽAVIOS, laukiamos Kalėdos,
Žemė baltu minku rėdos —
Tiktai žmogui bėdos, bėdos,
Rūpesčiai ant sprando sėdas...
O žmonelei — blizga akys,
Kaip kalėdinės dvi žvakės —
Moterys juk diplomatės:
Gudrios lapės, švelnios katės —
Meilės etiką žino
Ir be vyno, ir be džino
Tave smarkiai apsvaigina...
Ir kai švelniai apkabina —
Protas bėga nuo vaikino.

Žmona meiliai glosto ranką,
Vyrui net drąsa išsenka,
O kai skruostan pabučiuoja —
Traukučiu suvirpa koja,
Nes šis reikalas jau rimtas —
"Kvepia" tūkstančiai, ne šimtas — —
Kai ji klausia: "O kur minkas?"
Kur Kalėdų dovana?
Ir suvirpa mano kinkos —
Jai k a r a t o negana?!
O ant rankų blizga žiedas,
Primenąs anas Kalėdas — —

Šiemet kniaukia vis jinai —
"Kurgi mano kailiniai?"
Ir matai skruostelių žarą,
Kai švelniai švelnučiai bara:
"Neturi, žmogeli, skonio
Ir nesiskiri nuo ruonio:
Nieko gero — amžinai
Popierėliai, kaspinai,
Kas pigu — tai man vienai...
Vargšė jaučiasi nuoga —
Tai kalėdinė liga! —

Ir pabiuro mano šventės —
Vos ropoju tiek iškentęs —
Graužia sąžinė karti,
Kad nuoga mano pati.—
Kaip gyvens jinai be minko,
Jei jos liemeniui jis tinka? —
Kartą į metus Kalėdos,
Kartą minku žemė rėdos,
Kartą ir žmona meili
Čiulba: "Mielas, ko tyli?
Man įrodyk, jog myli
Ne tik deimanto žiedais,
Bet ir minko pažadais!"—

Ir vėl žmogų baimė ima —
Keiki vedusio likimą —
Jei galėčiau — pirkčiau kailį
Ir įrodyčiau jai meilę —
Suku galvą ir galvoju,
Kaip sukurt jai žemėj rojų —
Sudedu aš du ir du
Ir sprendimą surandu:
Viešpats su kilniom idėjom
Žmogui smegenis įdėjo —
Ir nusprendžiu aš kilniai—:
K i t a i s m e t a i s k a i l i n i a i
Kam galvoti apie minką,
Jei galva ir taip jau plinka?! —

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga sveikiname ryžtingai, drąsiai kovojančią tautą prieš pavergėją už tautos laisvę, už teisę lietuviui būti savo krašto šeimininku. Kovojančiai tautai linkime saugotis okupanto klastos, nesustoti pusiaukelyje į tikslą: siekti pilnos laisvės ir nepriklausomybės, Lietuvos valstybės. Išeivijos patriotų ir Vakarų demokratijų moralinė parama testiprina tautos kovos ryžto dvasią!

Sveikiname išeivijos politinius veiksnius: VLIKą, ALTą, Nepriklausomos Lietuvos Diplomatinę tarnybą ir linkime okupuotos Lietuvos dabartinių politinių, istorinių įvykių situacijoje, sustiprinti veiklą ir visais galimais būdais, keliais padėti tautai laisvintis iš žiaurios SSSR kolonialinės okupacijos.

Sveikiname R. LB nares, narius pasišventusius R. Bendruomenės idėjai ir gyvenančius stipria Lietuvos laisvės viltimi.

Gimęs Kristus telaimina tautos laisvės siekio pastangas ir paskleidžia taikos dvasią išeivijai.

R. Lietuvių Bendruomenės Vadovybė

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki bičiuliams ir pažįstamiems

Elena ir Kazimieras Pociai

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
draugams ir bičiuliams visuose kraštuose linki

Stefa ir Vytautas Gedgaudai

Šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, sveikiname gimines, draugus, skaitytojus, redaktorius ir spaudos bei radijo bendradarbius, linkėdami sveikatos ir ištvermės lietuvybės išlaikymo baruose.

Lai Aukščiausias laimina mūsų darbus ir tėvynainių išsilaisvinimo pastangas!

Ona ir Antanas Juodvalkiai

1988 metų Kalėdos.

Visiems mūsų bičiuliams ir pažįstamiems linkime širdį sušildančių šv. Kalėdų ir laime skambančių, prasmingų, sveikų Naujųjų Metų!

Valerija ir Balys Auginai

LIETUVIŲ FONDO VILTYS LIETUVYBEI IŠLAIKYTI IŠEIVIJOJE

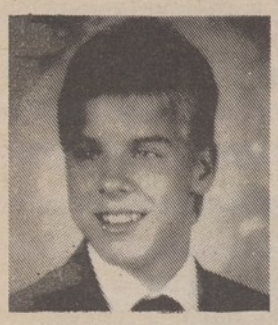
Bankaitis Audrius
JAV

Bankaitytė Auksė
JAV

Bindokas Paulius
JAV

Boyevas Vytautas
JAV

Černiauskaitė Gailė
JAV

Dabrilaitė Gita
JAV

Daunoravičiūtė Gražina
JAV

Diawara Gabija
Mali

Eidukaitė Gailė
JAV

Gaškienė Rūta
JAV

Grigutytė Teresė
JAV

Gromašauskas Alain
Dominikonų Respublika

Ibarra-Veta Robertas
Urugvajus

Izokaitytė Viktorija
JAV

Jakimavičiūtė Alma
Kanada

Kriaučiūnas Aldas
JAV

Makauskas Claudia
Argentina

Mikalauskas Sandra
Brazilija

Mikalkėnas Lilian
Brazilija

Motekaitis Liudas
JAV

Naudžiūtė Ingrida
JAV

Naudžiūtė Renata
JAV

Norvilienė Dana
JAV

Pakalnis Sandra
JAV

Pakulis Viktorija
JAV

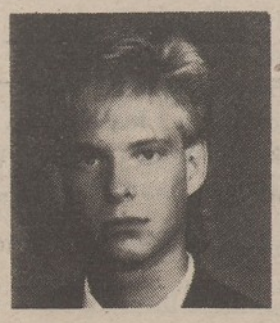
Palionis Vytautas
JAV

Rukšytė Danutė
JAV

Silickas Cynthia
Brazilija

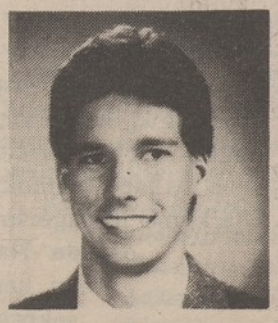
Staniškis Vincas
JAV

Steponavičiūtė Ramona
JAV

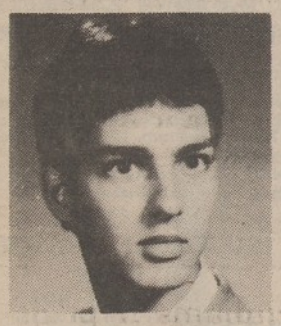
Tamulaitis Vytautas
JAV

Tijūnėlis Marius
JAV

Tijūnėlytė Asta
JAV

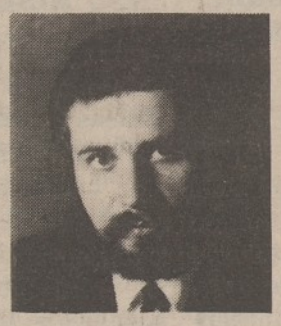
Valevičius Andrius
Kanada

Varankaitė Dalia
JAV

Vėžytė Vaiva
JAV

Žutautaitė Sofija
Brazilija

1988 M. LIETUVIŲ FONDO STIPENDININKAI

Katinas Marcelo
Argentina
trūksta nuotraukos

Visos aukos nurašomos nuo Federalinių Mokesčių

LIETUVIŲ FONDAS
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, IL 60629

Telef. (312) 471-3900

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

ANTANO ŠKĖMOS PABUDIMAS (THE AWAKENING) BOSTONE

Stato Arts Klubo teatras iš New Yorko, Margaret Jewett salėje, First Church in Cambridge. Garden ir Mason gatvių kampas, Cambridge, Mass. prie Harvard Universiteto. 1989 m. sausio mėn. 7 dieną 7:30 vakare ir 8 dieną 3:00 po pietų. Bilietų daina: 12 dol., studentams 8 dol. Bilietų skaičius ribotas. Skambinti: 843-2863 dienos metu. 698-1990 vakare.

Rengėjai parinko aslę Cambridge su tikslu parodyti amerikiečių teatro mėgėjam lietuvio rašytojo vaidinimą, šiuo metu ypatingai aktualia tema, t. y.., Stalino terorą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Veiksmas vyksta NKVD būstinėje Vilniuje 1946 metais, kur tardomas suimtas partizanas.

Šis spektaklis yra skiriamas Broliams ir Sesėms Lietuviams, kuriuos NKVD kankino kalėjimuose ar Sibiro tremtyje.

Visi lietuviai turėtų pamatyti šia dramą apie Lietuvos okupaciją. Škėmos drama yra viena iš stipriausių veikalų mūsų teatro istorijoje. Atveskime mūsų draugus amerikiečius, kad pamatytų kaip veikė Stalino teroras Lietuvoje.

JAV LB Bostono Apylinkės Valdyba

● Lietuviškosios Skautybės Fondas rengia NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ. So. Bostone, Lietuvių Piliečių Klube, gruodžio 31 d. 8:30 val. vakaro. Gros žinomas latvių orkestras "SOL", įdomi programa, skanus lietuviškas maistas ir gėrimai. Programos vedėjais – Aidas Kupčinskas.

Programą atliks populiari estradinės muzikos solistė **Violeta Rakauskaitė**, buvusi Vilniaus Universiteto studentė, išgarsėjusi dainuodama per Lietuvos radiją ir televiziją. Koncertavo Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje. 1975 m. pasitraukusi į Vakarus, ji labai sėkmingai koncertavo Amerikoje, Australijoje, Europoje ir Kanadoje.

Yra išnuomota prie klubo aikštelė 75 mašinoms pastatyti, kuri bus saugojama.

MOKYKLOS PADĖKA

Bostono Aukštesnioji lituanistinė mokykla nuoširdžiai dėkoja visiems lietuviams kurie jautė pareigą atsilankyti į mokyklos rengiamą vakarą ir paremti lituanistinę mokyklą ne tik finansine, bet ir moraline prasme. Šis vakaras sudarė progą pabendrauti su jaunimu ir pasidžiaugti linksma programa, kurioje buvo suvaidinti rinktiniai Žilinskaitės feljetonai. Vaidintojų grupę sudarė tėvai, buvę ir esantys mokyklos mokiniai. Atskirus veiksmus režisavo Helmutas Lingertaitis, Jūratė Aukštikalnienė ir Dr. Mirga Girniuvienė.

Kadangi mokyklos reikalams buvo surinkta nemaža suma aukų, tėvų komitetas norėtų viešai padėkoti sekantiems asmenim: Reiškiame ypatingą padėką Vincui Kazakaičiui ir Tautinės Sąjungos pirmininkui J. Renteliui, kurie paukojo po 1,000 dol. Erdvilis Janulaitis, CPO ir dukros paaukojo vienos savaitės mokyklos nuomai padengti. Algis Kriščiūnas, Trans-Atlantic Motors, Inc. 200 dol. Po 100 dol. G. ir V. Čepai, J. ir I. Rasiai, Lietuvių Bendruomenė Bostono skyrius, Taupa, Lithuanian Federal Credit Union, Veitas and Veitas Engineering Inc., V. Žiaugra. Po 50 dol. J. Casper, I. S. Navickai, Č. L. Kiliuliai, Baltic Inc. Agency D. Neidhardt. Po 30 dol. Dr. B. G. Mikoniai. Po 25 dol. Lietuvių Bendruomenė Cape Cod, N. A. Lingertaičiai, J. Aukštikalniai, dr. R. M. Girniai, P. Z. Krukoniai, A. G. Kupčinskai. Po 20 dol. P. J. Ambraziejai, B. B. Banaičiai, O. Andrulionienė ir kiek mažiau A. Valiuškis ir K. Rhoda.

Taip pat buvo suaukotos dovanos loterijai, už kurias dėkojame Onai Venčkauskienei, Astai Norvaišienei, Onai Andriulionienei, Tautodailės Institutui, Rudžiūnienei Trans Atlantic Travel, Onai Merkienei, J. Huston, Č. L. Kiliuliams ir G. J. Banaičiams ir J. Aukštikalnienei.

Mokyklos Tėvų Komitetas nepaprastai yra visiems dėkingas, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio vakaro ir mokyklos išlaikymo ir pagerinimo.

Aldona Navickienė
Tėvų komiteto sekretorė

KOMP. J. KAČINSKO KŪRINIŲ KONCERTAS

Gruodžio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje įvykęs komp. Jeronimo Kačinsko kamerinių ir vokalinių kūrinių koncertas sutraukė gana daug vietos ir apylinkės lietuvių. Koncerto dalyvių tarpe buvo prof. Vytautas Marijošius, prel. Vytautas Balčiūnas, kun. dr. Valdemaras Cukuras iš Putnam, Conn. ir kiti. Visus komp. Jeronimo Kačinsko kamerinius ir vokalinius kūrinius bei jų atlikėjus publika priėmė ir palydėjo karštais aplodismentais.

Koncerto atlikėjais buvo Berklee muzikos mokyklos styginis ansamblis, tos mokyklos mokinių koncertinis mišrus choras, pučiamųjų ansamblis, o taip pat sol. Ona Aleksaitė ir pats komp. Jeronimas Kačinskas. Choras atliko komp. Jeronimo kūrinius lotynų ir lietuvių kalba. Tokie koncertai mūsuose darosi vis retesni, nes savųjų tokioms programoms atlikti neturime, o svetimuosius pasitelkti nėra lengva. Atrodo, kad tai gali padaryti tik komp. Jeronimas Kačinskas, kuris ilgus metus dirbo Berklee muzikos mokykloje profesoriumi.

LIETUVIŠKA EGLUTĖ MENO MUZIEJUJE

Nuo gruodžio 11 d. ligi sausio 7 d. Museum of Fine Arts, 465 Huntington Ave., Bostone išstatyta lietuviškais ornamentais papuošta 15-kos pėdų aukštumo Kalėdų eglutė. Jai skirta vieta pirmo aukšto rotundoje. Eglute pasirūpino LB-nės Bostono apylinkės valdyba, padedama Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus. Eglutė papuošta Danutės Augienės ir jos dukros Rūtos Manomaitienės paruoštais ornamentais. Tai gražus muziejaus lankytojų supažindinimas su mūsų tautodaile.

SANDAROS 7-JI KUOPA

Gruodžio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose įvykusiame Sandaros 7-sios kuopos narių metiniame susirinkime išklausytas veiklos pranešimas, priimta finansinė apyskaita ir išrinkta tokios sudėties naujoji valdyba: pirmininkas — Martynas Dapkus, vicepirmininkė — Ilona Baranauskaitė, sekretorius — Aleksandras Chaplikas, iždininkė ir finansų sekretorė — Ann Lane.

Šiuo metu kuopa turi 24 narius. Jos kasoje yra apie 6,000 dol. Susirinkimas paskyrė po 25 dolerius Sandarai ir Amerikos Lietuvių Tarybai.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus rengiamas Vasario 16-sios minėjimas vyks vasario 12 d. Jis pradedamas specialia programa Laisvės Varpo tos dienos laidoje, tęsiamas Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. 15 min. aukojamomis Šv. Mišiomis už Lietuvą, o vėliau iškilmingu minėjimu So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje, kurio programa pradedama 1 val. po pietų. Ten pagrindinė kalbėtoja bus Gintė Damušytė iš New Yorko.

Tą pačią dieną atskirą minėjimą jaunimui rengia skautai, lituanistinė mokykla ir tautinių šokių sambūris. Jaunimui skirtas minėjimas vyks irgi So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose.

ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo

draugus ir pažįstamus.

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

SPORTININKAI Į AUSTRALIJĄ

Į Australiją išskrenda 11 Bostono lietuvių sportininkų, kurie dalyvaus Trečiose pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, rengiamose kas penkeri metai. Sportininkų išvykai vadovauja treneris Vytautas Eikinas. Žaidynėse bostoniškiai pasirodys ne tik savo komandose, bet taip pat žais kitų šio krašto lietuvių komandų sudėtyje. Taip Reginai Kulbytei teks papildyti Clevelando lietuvių krepšinio komandą, Danai Auštraitei žaisti New Yorko tinklinio komandoje, o Mary Tautkus būti Chicagos lietuvių tinklinio komandoje. Sportininkų išlydėjimo vakaras su vaišėmis ir šokiais surengtas gruodžio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Jame dalyvavo daug vietos ir apylinkės lietuvių jaunimo.

LAISVĖS VARPAS

Tai vienintelė lietuvių radijo programa Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama lietuvių ir anglų kalba sekmadieniais 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV — FM 98. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 586-7209.

Programa transliuojama iš komercinės radijo stoties, kuri už skiriamą laiką reikalauja mokėti tiek, kiek ji gali gauti iš kitų, pateikiančių tik apmokamus skelbimus ir pramoginę muziką. Todėl į programos išlaikymą kviečiami įsijungti visi klausytojai savo įnašais, kaip spaudos prenumeratos mokėtojai įsijungia į laikraščių išlaikymą. Šioji mintis jau seniai keliama, bet vis dar nesusilaukia reikalingo atgarsio. Naujų Metų išvakarėse tai kelia programos vadovybei klausimą: pasirašyti su radijo stotimi naują sutartį ar ne? Pasirašymo atveju tenka imtis asmeniškos atsakomybės už sutartos sumos sumokėjimą kiekvieną sekmadienį, nepriklausomai nuo to, pavyks ją sudaryti ar ne, o nepasirašymo atveju tektų sustabdyti programos veiklą. Tai dilema, kurios išsprendimo reikalu laukiami lietuviškų organizacijų ir klausytojų atsiliepimai bei patarimai.

GOVERNMENT SEIZED VEHICLES
From $100: BMWs, Cadillacs, Chevys, Fords, Mercedes Porsches plus Trucks and Vans.
Buyers Guide
Amazing Recorded Message Reveals Details
(261) 475-3054 Ex — 480
(24 hours).

FACTORY
Ball Corp., a Fortune 500 company, is a leading manufacturer of industrial X-ray and machine vision systems.
- JOURNEYMEN MACHINISTS
- MACHINE ELECTRICIANS
- INRUSTRIAL MECHANICAL MACHINE ASSEMBLERS
- WELDER/FABRICATORS

We are currently interviewing for the following positions:
We offer competitive compensation and benefits package including stock purchase, pension plans, and tuition reimbursement.
Qualified applicants should send their resume or work history to:
BALL CORP.
— INDUSTRIAL SYSTEMS DIVISION
3400 GILCHRIST ROAD
MOGADORE, OHIO 44260
ATTN: D. GORDON
Equal Opportunity Employer

MACHINISTS
JOURNEYMAN OR 1ST CLASS SKILLED
Be able to set up work from blue prints & close tolerance. A minimum of 5 years experience on milling machines. Good benefits, and working conditions. Salary commensurate with experience and ability. Call 401-946-4090. (46-49)

Designer
MECHANICAL DESIGNER/DRAFTER
Prefer cutting tool design exp. Prefer CAD exp., AA degree. Good benefits, extensive relocation package. Call R.L. Sorrell, 919-781-1387 & rush resume to: P.O. Box 52180, Raleigh, NC 27612

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

LB KRAŠTO VALDYBA RIKIUOJA DARBUS

JAV LB Krašto valdyba, pirmininkaujama dr. Antano Razmos, pirmą darbo posėdį turėjo gruodžio 3-4 d., savo būstinėje, 2713 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. 312-436-0197.

Gruodžio 5 d. pirm. dr. A. Razma ir vicepirm. B. Jasaitienė, sukvietė spaudos žmones painformuoti apie įvykusį posėdį, kuriame patvirtino tarybų pirmininkų pristatytus narius, aptarė greitos akcijos veiklą, informacijos reikšmę, ryšius su spauda, radiju ir kitais veiksniais. Pasidžiaugė jaunųjų valdybos narių rodomu entuziazmu ir noru išlaikyti lietuvybę išeivijos jaunimo tarpe ir padėti okupaciją nešančiai lietuvių tautai, rodančiai nepaprastą ryžtą išsilaisvinti iš svetimųjų primestos sistemos. Po beveik 50 metų trunkančios okupacijos ir primesto teroristinio komunizmo, lietuvių tauta pasirodė tautiškai susipratusi ir gyva. Nuostabą kelia jaunoji lietuvių karta, išaugusi ir išsimokslinusi okupacijos atneštojo komunizmo sistemoje, nepergyvenusi laisvės džiaugsmo, spontaniškai išėjo į aikštes, reikalaudami laisvės, savarankiškumo ir nepriklausomybės. Išeivija ir tauta vieningai siekia aukščiausio tikslo — valstybės nepriklausomybės. Prie to einama skirtingais keliais, pagal laiko ir gyvenimo sąlygas. Tą reikia suprasti ir įvertinti.

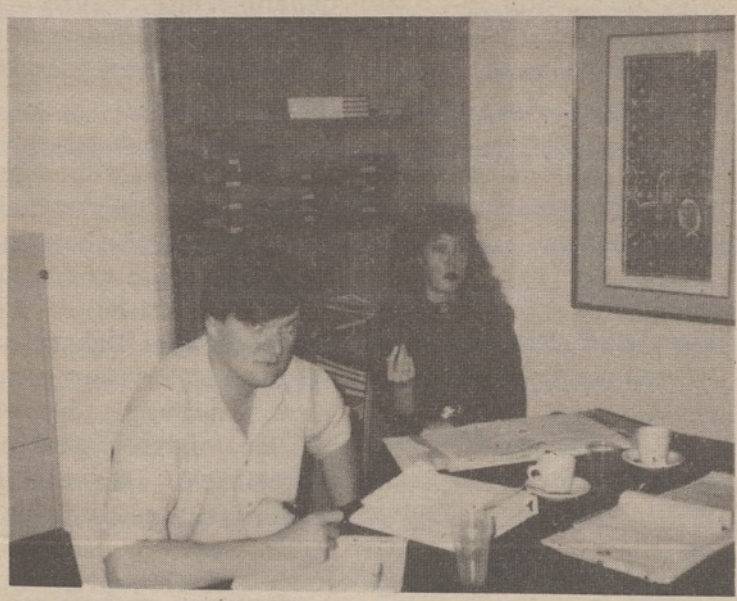

JAV LV krašto valdybos posėdyje vykd. vicepirm. L. Narušis ir vicepirm. jaunimo org. R. Steponavičiūtė.

Lapkričio 21 d. buvo sušauktas veiksnių, atstovų ir visuomenės veikėjų susirinkimas pasitarti kokių priemonių reiktų imtis atvykstant M. Gorbačiovui, pasakyti kalbą Jungtinėse Tautose ir susitikti su Amerikos prezidentu. Po daugelio pasisakymų ir pasiūlymų, buvo pavesta VLIKo, PLB, ALTo ir JAV LB atstovams sudaryti 8 asmenų komisiją, po du asmenis iš kiekvieno veiksmo ir paruošti pranešimą lietuvių lietuvių visuomenei. Toks pranešimas buvo paskelbtas spaudoje (Dirva, Nr. 46 — 1988. XII. 1 d.) ir apie jį nebetenka kalbėti, nes įvykiai praėjo ir galima laukti apie juos komentarų.

LB Krašto valdyba dabar išsiuntinėjo lietuviams laiškus, prašydama paramos sudaryti bent ketvirčio milijono dol. fondą, paremti tautos pastangas išleisti objektyvią A. Šapokos Lietuvos istoriją šimtatūkstantiniais tiražais ir naudoti mokyklose; pagelbėti iš Sibiro tremties grįžti į savo kraštą išvargusiems tautiečiams ir padėti išsaugoti kultūrines vertybes ir paminklus. Čia vietoje suorganizuoti greitą ir tikslų informacijos tinklą, naudojantis jau turimomis priemonėmis, remiant Lietuvių informacijos centrą pinigais ir darbininkais.

JAV LB krašto valdybos posėdyje pirm. dr. A. Razma, vicepirm. B. Jasaitienė ir kultūros tarybos pirm. D. Kučėnienė.

Dar nežinoma, kaip ir kokia kryptimi įvykiai toliau rutuliosis ok. Lietuvoje, bet pasiektos lengvatos ir parodyta žmonių drąsa masinėse demonstracijose, veikiant organizuotai, įsteigus Lietuvos atgimimo Sąjūdį ir Laisvės Lygą, kelia džiaugsmą ir pasigėrėjimą. Tiesiogiai išeivija neturi galimybės dalyvauti šiame sąjūdyje, bet gali ir turi mūsų tautos pastangas paremti fnansiniais ištekliais. Tautos ir išeivijos pagrindinis tikslas buvo ir lieka laisva ir nepriklausoma Lietuva.

Mieliems draugams, kolegoms ir bendradarbiams malonių Kalėdų ir laimingų 1989 metų, linki

Eleonora, Mečys Valiukėnai

CHEMIST
SHIFT LEADER

Aldrich Chemical Company, one of the World's Leading Manufacturers of research chemicals, has an immediate need for a Production Group Leader. We seek an individual with a B.S. degree in Chemistry and 3-5 years of industrial experience in the manufacture of fine organic chemicals. Supervisory and pilot plant experience would be a plus.

This is a 2nd shift position at our modern production facility located near Sheboygan, WI. We offer a competitive salary and benefit program. If you are interested in a challenging and rewarding position with a rapidly growing company, please send your resume with salary requirements to:

aldrich chemical company, inc.

Attn: C. F. Lane
P.O. Box 355
Milwaukee, WI 53201

An Equal Opportunity Employer

1988 lapkritis

Kardinolo V. Sladkevičiaus prašymas išeivijai:

„KALBĖKITĖS VIENA KALBA, TAIP KĄIP MES DAROME LIETUVOJE!"

Brangieji,

Dramatiškas momentas! Tauta šaukiasi pagalbos ir laukia iš mūsų visokeriopos paramos. Atlikime savo šventą pareigą — padėkime Tautai atgauti laisvę!

Naujosios JAV LB krašto valdybos nariai aukoja laiką, sumanumą ir darbą, o iš Jūsų prašome didelės finansinės paramos.

Mes turime sutelkti virš 250,000 dolerių. Besilaisvinanti tauta prašo:

1. Dovanoti Lietuvai 100,000 egzempliorių A. Šapokos istorijos
2. Įvairios literatūros ir kitų priemonių švietimo institucijoms
3. Finansuoti Sibiro lietuvių sugrįžimą į tėvynę
4. Pagalbos išsaugoti įvairius kultūros paminklus
5. Suorganizuoti modernų žinių priėmimo ir perdavimo tinklą, bendradarbiaujant su kun. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujamu Lietuvių Informacijos Centru.

Per pastaruosius didžiuosius įvykius Lietuvoje, Lietuvių Informacijos Centras žaibo greitumu teikia informaciją iš Lietuvos lietuvių ir užsienio spaudai. Lietuva išgarsėjo viso pasaulio spaudoje, televizijoje, radijo bangose.

Kviečiame Jus tapti JAV Lietuvių Bendruomenės
Fundatoriais su 1,000 dol. auka
Mecenatais su 500 dol. auka
Aukotojais su 100 dol. auka
Rėmėjais — aukojant pagal savo išgales.

Dirbkime visi kartu — Jūsų finansinė auka, mūsų darbas ir laikas įgalins mus atlikti didelius darbus Tautos gerovei. Šv. Kalėdų proga atsiliepkite į šį mūsų prašymą dosnia auka. Čekį prašome rašyti: Lithuanian-American Community of the USA, Inc. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių (ID #51-0194467).

Jums linkime džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir tikimės palankaus atsiliepimo į mūsų prašymą.

Antanas Razma, M.D., pirm.
Birutė Jasaitienė, vicepirm.
Petras V. Kisielius, M.D., vicepirm.
Bronius Juodelis, vicepirm.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PASTANGOMS PAREMTI BESILAISVINANČIĄ LIETUVĄ skiriu $ _____

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

_____

Čekį prašom rašyti LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY OF THE USA, INC. vardu. Aukos gali būti nurašomos nuo mokesčių ID #51-0194467. Jūsų grįžęs čekis atstoja kvitą, bet jei pageidaujate atskiro kvito, prašome pažymėti ☐

Aukas siųsti:
LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY OF THE U.S.A., INC.
2713 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerių ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Lietuvial esame visi — Lietuvių Fonde ar esi?

3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3900
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, atst. = atstovauja, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1988 m. rugsėjo mėn.

2 x $5 Banėnas Amelija, $1,605; Vaitkevičius Stasys, $150.

2 x $25 Daukantas Bladas ir Zuzana, $425; Kiršonis Vilija, $210.

1 x $45 Sirtautas Vladas atm.: St. Butkaus Šaulių kuopa $25 ir 1 kt. asm.; $145.

4 x $50 Grikinienė Konstancija atm. įn.: Grikinas T., $540; Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: Alf. Kulpa, $5,450; Skirpstūnas Antanas atm. įn.: Slavinskas E. ir I., $300; Slavinskas Steponas ir Stefanija atm. įn.: Slavinskas E. ir I., $200.

1 x $60 Navickas Peter, $210.

12 x $100 Černius Kazys ir Filomena, $3,100; Černius Rimas, $1,200; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, $1,700; Jasas Adomas ir Zuzana (mirus), $354; Juzelskis Antnas ir Stasė, $800; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina, $7,500; Linkus Kazys ir Mėta, $1,200; Maziliauskas Stasys, $100; Pocius Kazimieras ir Elena, $100; Prunskis Jonas ir Vanda, $1,300; Vaitkus Andrius ir Marija, $2,400; Valaitis Aušrinė, $450.

1 x $180 Pocius Antanas ir Birutė, $680.

9 x $200 Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: Staras John, $5,650; Norvilas Povilas ir Ona, $800; Pranskevičius Antanas, Pranskevičius Augustinas ir Genovaitė (mirusi), Pranskevičius Juozas atm. įn., Pranskevičius Kazimieras atm. įn., Pranskevičius Stasys atm. įn.: įm. po $200 Pranskevičius Augustinas ir Marija; Valaitis dr. Jonas ir Joana, $4,700; Žvirždys Zita ir Bronius (miręs), $1,000.

1 x $282 Urbutis Kęstutis Antanas atm. įn.: Urbutis Pranas $100, Paulius Leonas $72, Šilėnas Viktoras $35, Jokūbauskas Jonas $25, Mažeika Vacys $25, Strazdas Zigmas $25, $282.

1 x $455 Ribinskienė Ona atm. įn.: Rugienius J. ir V. $100, Kutkus V. ir E. $50, Rugienius L. ir A. $50, Balynas P. ir V. $30, Leparskas R. $25, Zaparackas Y. ir A. $25 ir 13 kt. asm., $655.

1 x $500 Žitkus Pranas atm. 1-mų mirties metinių proga: Janina Žitkienė, $900.

2 x $1,000 Franciscan Fathers Monastery atst. kun. J. Gailiušis, OFM, $3,050; Materas Juozas, $2,200.

1 x $2,000 Maleta Akvilija testamentinis palikimas, $2,200.

1 x $2,500 Griežė-Jurgelevičius Stasys ir Barbora (mirusi), $9,000.

Iš viso $11,282.00.

1988 m. spalio mėn.

2 x $5 Alkevičienė Marija, $10; Brasiskis Olga, $5.

8 x $10 Balčius Jonas, $20; Bigelis Ramūnas, $10; Gaška G. ir R., $10; Kiukys Vac. $20; Mažeika A., $15; Sadonis E. ir R. $20; Sved D., $20; Wolff V. ir W., $185.

3 x $20 Keblinskienė Kunegunda atm., $720; Kizlauskas K. $20; Palionienė S., $20.

3 x $25 Garbus Richard, $25; Klosis Walter, $35; Steponaitis kun. J., $25.

2 x $40 Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: J. Šalkauskienė, $5,690; Williams Pranas, $163.

9 x $50 Burkus kun. John, $700; Chainas Viktoras, $350; Grikinienė Konstancija atm. įn.: Bliudžiuvienė Angelė, $590; Kastautas Jonas atm. įn.: Kastautas Elena, $50; Račiūnienė Petronelė atm. įn.: Keblinskienė Kunegunda, $100; Shatas Romas, Gertrude ir Mrs. S., $1,100; Švilpienė Agota atm. įn.: Keblinskienė Kunegunda, $100; Vasys Dalius, $50; Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, $792.

1 x $75 Dirda Petras ir dr. Liuda, $1,100.

48 x $100 August Victor ir Marcella, $100; Babušis Bronius ir Ona, $400; Bartosevičius Eugenijus atm. įn.: Bartosevičius Eugenija, $2,200; Bobinienė Konstancija atm. įn.: Bobinas Feliksas, $700; Bružienė Elena atm. įn.: Bobinienė Janina, $700; Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Vytautas ir Joana, $1,550; Dapkus Petras ir Ilona, $100; Daunoravičius Jonas ir Jūratė; $100; Draugelis Arūnas ir Irena, $100; Gerdvilis Alfonsas atm. įn.: Rudokienė Stefanija, $200; Glemža Rimantas, $100; Gruzdienė Aleksandra atm. įn.: įm. 9 asm., $100; Jokubaitis kun. Pranas, $1,200; Juodikienė Ona atm. įn.: Kutkus Vytautas ir Emilija, $425; Jurkūnas Algis ir Laima, $800; Kall Lucy E., $100; Kezys Eugenija, $1,000; Kolalis Robert K. $100; Kontautas Jonas ir Elena, $450; Kučiauskas Igoris ir Kunigunda, $100; Laužikienė Adelė, $300; Lembartas Karolis, $100; Liaukus Sigitas ir Milda; $100; Lukienė Liusė Regina atm. įn.: Lukas Jonas, $985; Luomonas Jonas ir Vincenta atm. įn.: Musteikienė Akvilina, $100; Mičiulis Raymondas, $350; Mickus Albinas ir Vanda, $100; Jancarienė-Noreikaitė Vita atm.: Noreikienė Marija, $300; Pabarčius Algimantas Ph.D.: įm. Pabarčienė Bronė, $100; Pabedinskienė Bronė atm. įn.: Pabedinskas Kazys, $700; Paronienė Branguolė atm.: Paronis Jonas, $100; Plenys Kazimieras atm. įn.: Plenienė Sofija, $100; Prunskis Jonas ir Vanda, $1,400; Punkris Justas ir Marija, $225; Pupelis Adolfas ir Jadviga atm. įn.; Jurkūnienė Laima, $4,705; Remienė Marija, $1,100; Rudokas Antanas atm. įn.: Rudokienė Stefanija, $600; Šimutis dr. Leonardas ir Zita, $300; Skomantas Juozas, $300; Staniulis Česlovas atm.: Staniulienė Adelė, $900; Union Pier Lietuvių Draugija, $1,200; Vaitkus Andrius ir Marija, $2,500; Vitkus-Kazimieraitis pulk. ltn. Juozas atm. įn.: Vitkus Valerijonas, $910; Woodward Pabarčiūtė Violeta J.: įm. Pabarčienė Bronė, $100; Zinkevičiūtė Barbytė atm. įn.: Ulinskaitė Marija, $100; Zinkevičiūtė Marcelė atm. įn.: Ulinskaitė Marija, $100; Zoruba Juozas, $100; Žvinklys kun. Antanas, $100.

1 x $110 Markelis Adolfas atm.: Markelienė Aldona $100 ir 1 kt. asm., $610.

1 x $125 Lungys Steponas atm. įn.: įm. 12 asm. $125.

2 x $150 Masionienė Aleksandra atm.: Masionis Antanas, $1,000; Paliliūnas Jonas atm. įn.: Paliliūnienė Elena $100; Kisielius dr. Tomas ir Rita $50, $150.

1 x $190 Urbutis Kęstutis Antanas atm. įn.: Liutermoza Ona $25, Stelmokas Vyt. $25 ir 13 kt. asm., $472.

6 x $200 Dočkus Kostas ir Jadvyga, $700; Gečienė Saulė atm. įn.: Gečas Alfonsas, $200; Gradinskas Jonas ir Ona, $2,200; Grėbliūnas Vincas ir Marija (mirusi), $500; Juodelienė Gražina atm.įn.; Juodelis Bronius, $1,200; Liorentas Jonas, $1,300.

2 x $300 Ankus Aldona, $300; Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, $10,300.

1 x $375 Galinis dr. Pranas atm. įn.: Galinis Bronius ir Irena $100, Galinis Juozas ir Zuzana $100, Holian Victoria $50, Rasys Juozas ir Irena $25 ir 8 kt. asm., $375.

1 x $500 Sapetka Kazimieras, $6,500.

1 x $510 Cibas Edmundas atm. įn.: Ambraziejus J. ir G. $100, Galinis Br. ir Irena $50, Mickevičius dr. Br. ir Genė $30, Ščiukas A. ir O., $30, Čepas G. ir V. $25, Goštautas St. ir M. $25, Jančauskas Vl. ir D. $25, Kubilius A. ir V. $25, Treinys A. ir G. $25, Vilėniškienė O. $25 ir 8 kt. asm., $510.

4 x $1,000 Andrejūnų ir Petravičių šeimos atm. įn.: Peters Bronislava, $1,000; „X", $4,500; Naujokaitis Gediminas, $7,600; Vitkienė Magdelena atm. įn.: Vitkus Stasys, jos prašymą vykdydamas, $1,000.

1 x $1,035 Mickūnienė Adelė D. atm. įn.: Mickūnas Česlovas $113, Banevičius V. ir A. $50, Rastonis Vyt. ir Eug., $50, Rasys J. ir I. $50, Kontautas I. H. $30, Cereška A. ir J. $25, Galinis Br. ir I. $25, Izbickis D. ir L. $25, Jančauskas V. ir D. $25, Jansonas dr. E. ir I. $25, Jucėnas A. ir B. $25, Kuncaitienė E. $25, LB Cape Cod apylinkė $25, Mickevičius dr. B. ir G. $25, Rutenis V. ir J. $25, Santvaras S. ir A. $25, Štuopys J. ir R. $25, Vaitkus V. ir O. $25, Vasys J. ir B. $25, Žiaugra V. $25, ir 25 kt. asm., $1,895.

1 x $1,225 Čepas Petras V. atm. įn.: Čepas Gintaras $300, Ščiukaitė Dalia $75, Bačanskas Kazys ir Birutė $50, Mr. & Mrs. I. Baker $50, Mrs. J. Janulaitis $50., R. Bielkevičiai $30, Bakirei N. ir M. $25, Čepaitė Rasa $25, Chaves V. M. $25, Dabrila J. V. $25, Izbickis L. ir D. $25, Lalas V. ir J. $25, Margaitienė V. $25, Matioška J. $25; Michaells P. $25, Petronis A. $25; Ščiukas A. ir O. $25, Žiaugra M. ir B. $25, ir 25 kt. asm., $1,225.

1 x $1,149.70 Povilaitis Vaclovas, testamentinis palikimas, $9,996.60.

1 x $19,831.99 Baras Bronius, testamentinis palikimas, $19,831.00.

Iš viso $36,781.69.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1988.X.31 pasiekė 4,172,529 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 2,307,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,118,255 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL"

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvybės išlaikymas.

ALT VALDYBOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gruodžio 2 d. savo namuose, Chicagoje, buvo susirinkusi posėdžio, kurį pravedė pirm. inž. Grožvydas Lazauskas. Jis painformavo apie pasitarimus su Vliko ir LB vadovybėmis ir apie suplanuotą laiškų, telegramų siuntimą į Washingtoną bei apie pastangas Lietuvos reikalais susisiekti su Baltaisiais Rūmais perteikiant lietuvių pageidavimus ryšium su prez. Reagano ir Busho susitikimu su Gorbačiovu. Pabaltiečiai tuo reikalu uoliai dirba per Jungt. Amerikiečių Pabaltiečių Komitetą Washingtone. New Yorke, ryšium su Gorbačiovo atvykimu; spaudos konferencijoje atstovauti Amerikos Lietuvių Tarybai įgaliotas Petras Ąžuolas. Prisidedama prie užpirkimo "Washington Times" dienrašty puslapio, norint ryškiau iškelti Lietuvos reikalus amerikečių visuomenėje. Jungt. Pabautiečių Komitetas organizuoja demonstraci j a s prie JAV prezidento rūmų, išryškinant pabaltiečių laisvės siekimus Amerikos Lietuvių Taryba paruošė prezidentui, senatoriams, kongresmanams laiškų ir telegramų pavyzdžius, kurie išsiuntinėti skyriams. Šiuo reikalu skyriai yra aktyvūs. Los Angels skyrius net išspausdino 2,000 specialių atvirukų su laiškų tekstu JAV prezidentui.

Pranešta, kad 1989 m. XI Amerikos lietuvių kongresas įvyks Los Angeles mieste, Sheridan Town House, spalio 21 d. Spalio 22 d. bus pamaldos ir ALT suvažiavimas.

ALT vicepirm. P. Bučas papasakojo apie naujus planus telkti lėšas Lietuvos laisvinimo darbams finansuoti.

ALT vicepirm. K. Oksas pranešė apie pastangas plėsti pabaltiečių jaunimo patriotinį bendradarbiavimą. Iš lietuvių čia gerai pasireiškė Jonas Šimkus, įsitraukdamas į vadovaujantį vaidmenį.

Dr. V. Dargis perdavė įspūdžius iš latvių tautinės šventės renginio, kuriame jam teko dalyvauti.

Prel. J. Prunskis papasakojo apie naujos "Chicago Catholic" redaktorės lankymasi Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, apie pastangas lietuvių reikalus kelti Chicagos didžiojoje spaudoje, apie duotas Madisono laikraščiui informacijas apie lietuvių laisvės judėjimą, apie ryšius su senatorių ir kongresmenų įstaigomis keliant Lietuvos klausimą.

Posėdis vyko darnioje sutarimo dvasioje. Be suminėtųjų jame dalyvavo P. Vaičekauskas, V. Naudžius, M. Pranevičius, Chr. Austin, V. Gasperienė, B. Skorubskienė, St. Dubauskas, Cicero ALT skyriaus pirm. A. Juškevičius ir Chicagos skyriau valdybos narė M. Marcinkienė. Dalyvavo ir ALT reikalų vedėja N. Gierštikienė. **(ALT)**

"VARPO" ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Sekančiais (1989) metais visa lietuviškoji visuomenė prisimins dr. V. Kudirkos sumanyto ir jos pastangomis Tilžėje išleisto pirmojo "Varpo" šimtmečio sukaktį. "Gimtasis Kraštas" rašo, kad ir pavergtoje Lietuvoje yra daromos pastangos šią sukaktį plačiai paminėti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1989 metus viso pasauilo lietuviams yra paskelbusi "Varpo" metais. Tad yra pagrindo laukti, kad ir kitų kraštų bendruomenės ir kitos lietuvių organizacijos prisidės prie šios sukakties prisiminimo.

Minėjimams organizuoti ir juos derinti yra sudarytas "Varpo" šimto metų sukakties minėjimo komitetas: pirm. M. Mackevičius, vicepirm. J, Daugėla, nariai V. Bildušas, E. Boreiša, L. Girinis-Norvaiša, A. Kučys, G. Lazauskas, V. Motušis, S. Paulauskas, E. Rūkienė. Šiuo metu yra sudaromas ir minėjimo Garbės Komitetas.

Lietuviškoje spaudoje jau iki šiol yra paskelbti keli išsamūs straipsniai, kurie išryškina "Varpo" istorinę reikšmę bei dr. V. Kudirkos patriotizmą ir pasiaukojimą lietuvių tautai. Platus studijinis V. Trumpos straipsnis buvo paskelbtas Dirvoje. O be to jau iš spaudos išėjo šia tema A. Kairio "Nemarios giesmės" romanas. Sekančiais metais Chicagoje yra organizuojama pagrindinė minėjimo akademija. **(jd)**

IRON WORKER — EXPERIENCED IN LAYOUT OF PIPE RAILS, ALL TYPES & CONFIGURATIONS. MUST BE EXP'D. GOOD PAY & BENEFITS. 215-947-1867 OR 215-676-1867. (46-3)

WELDER — EXPERIENCED IN STICK, MIG & TIG. MUST BE EXPERIENCED. GOOD PAY & BENEFITS. 215-947-1867 OR 215-676-1867. (46-3)

ČIGONŲ 'POMANA'...

Vytautas Beliajus

Šiemet buvau pakviestas kaip garbės svečias Kalifornijos Bendruomenės rengtame Lietuvių Dienų parengime. Parengimas buvo labai sėkmingas. Jame rodė rankdarbių, audinių, gintarų, jaunimo dailės, Nepriklausomybės laiko pinigų, knygų, lietuviško skonio valgių — dešrų, kugelio, cepelinų, koldūnų, giros, krupniko ir t.t. Dalyvavo tautinių šokių grupės ne vien iš Los Angeles, bet atkeliavo iš San Francisco, Omahos ir Chicagos. Jie visi puikiai pasirodė, bet atrodė, kad daugumas publikos susirinko žiūrėti ne vien į programas, bet užkąsti lietuviško valgio, pasėdėti aplink stalus ir pasišnekučiuoti su ilgai nematytais draugais... Manau, kad per tas dvi dienas, spalio 1-2, susirinko keletas tūkstančių dalyvių. Tikiu, kad kiti aprašys šį parengimą, dėlto aš pilnai jo neaprašinėsiu. Vieton to plačiau aprašysiu apie atsitikimą, kuris beveik visai negirdėtas lietuvių tarpe.

Spalio 8 dieną buvau pakviestas dalyvauti čigonų parengime, kuris įvyko Hilton viešbutyje — tai "POMANA" dėl mirusio asmens sielos.

Pomanos laikomos per trečią dieną po asmens mirties ir kartojamos po šešių savaičių, po šešių mėnesiu ir ant pirmųjų mirties metinių. Ši pomana buvo ant šeštos savaitės. Jos rengiamos mirusio šeimos ir artimųjų giminių. Šią pomaną rengė sūnus ir šeima, mirusiam tėvui iškilmingai keliauti į "aną pasaulį". Tėvas mirė nuo širdies priepuolio būdamas tik 55 metų senumo. Žinoma, mylintis sūnus su žmona ir vaikais nenorėtų, kad jų tėvas ir senelis keliautų į aną pasaulį kaip koks elgeta, užtat tos pomanos nepaprastai iškilmingos ir kainuoja daug tūkstančių dolerių. Atskiriant mano pakvietėją, kuris per ilgus metus bendradarbiavo su čigonais beveik visoje Amerikoje, aš buvau vienintelis "gadjo" — ne čigonas. Ten buvo susirinkę apie 100 asmenų.

Čigonai save vadina "ROM". Jų kalba yra Romanes. Los Angeles čigonai kilo iš Serbijos, Adamovič genties, bet Amerikoje jie vadinasi ADAMS. Velionis buvo Kiki (Steven) Adams. Pomaną laikė didžiojoje Hilton viešbučio salėje. Viduryje salės sudėjo stalus kryžiaus formoje su veik šimtu kėdžių svečiams. Kryžiaus centre buvo pastatytas didelis mirusio portretas, gėlėmis apkaišytas.

Prieš portretą degė didžiulė žvakė. Viduryje tų stalų sudėtas dar vienas kryžius vien iš visokių rūšių vaisių — obuolių, kriaušių, bananų, vynuogių, arbūzų riekių, apelsinų, taip pat saldainių ir net cigarečių ... Man jo anūkas sakė, kad senelis buvo smarkus rūkorius ir rūkymas jį numarino, būt sunku suprasti senelį nuo rūkymo po mirties. Beveik sunkvežimis vaisių tilpo tame kryžiuje. Aplink pagrindinį kryžiaus stalą dar buvo didelis skaičius mažų stalelių, apkrautų vaisiais, prie kurių susėdo svečiai pasišnekučiuoti iki valgymo laiko. Galai didžiojo kryžiaus stalo buvo papuošti su keptų kiaulių bei avių galvomis su obuoliais snukiuose ir braškėmis akyse...

Susirinkimas prasidėjo septintą valandą, o apeigos tik devintą vakare, kada patarnautojai padėjo valgius: steiko, keptų bulvių ir didelį skaičių kitokių valgių pagal čigonų skonį — viskas atskiruose induose. Nėra tokio asmens, kuris galėtų bent trečdalį tiek suvalgyti. Bet nereikėjo rūpintis — tai velionis suvalgys!

Pirmiausias dalykas apeigose mirusio bičiulio aprengimas, kuris negali būti šeimos narys. .Buvo įnešti drabužiai, kostiumas, kojinės, batai, apatiniai baltiniai ir visa kita, kaip skutimosi ir dantų valymo priemonės, šukos ir t.t. Visa tai buvo smilkyta. Po to nuvedė bičiulį į kitą kambarį perrengti. Tie drabužiai buvo visiškai nauji. Jie bus "vartojami" mirusiojo, keliaujant į "aną pasaulį".

Po to šis bičiulis tarė maldas Romanėsų kalboje, maldaujant mėnulį, saulelę, pasaulį ir gamtą, kad pagailėtų mirusio sielos. Tos maldos buvo tartos tris kartus ir kiekvieną kartą svečiai atsiliepdavo serbų kalboje: "Bog Da Dušo Oprosti" — lai Dievas suteikia jo sielai nuodėmių atleidimą. Du vyrai su smilkalais apėjo stalus ir apsmilkino valgius ir kai kada sušukdavo — "Bog da dušo oprosti". Po to tie patys vyrai su dešimtimi plonų ir ilgų žvakių rankose pašventino valgius, kiekvieną indą. Tą užbaigus, visi susėdo prie stalų valgyti. Tada mėsa ir keptos bulvės jau buvo ataušusios. Jau buvo vidurnaktis kaip puota užsibaigė. Viešbučio tarnautojai atnešė plastinių maišų, ne maišelių, bet maišų ir išdalino svečiams. Svečiai ėmė kiek tik norėjo vaisių nuo kryžiaus stalo ir šalutinių stalelių. Šeimininkams uždrausta imti nei vienos vynuogėlės ar ko kito — tai jų dovana velioniui. Svečiai prisipildė maišus su vaisiais. Aš, būdamas "gadjo", nedrįsau imti daug. Ėmiau tik truputį dėl savo vaikaičio, kur buvau sustojęs. Tarnautojai valė stalus ir metė gerą valgį lauk — skaudus vaizdas su tiek daug alkanų žmonių pasaulyje. Man pasakė, kad rengėjai turi paruošti valgio tris kart daugiau negu bus svečių, ir kad būtų užtektinai maitinti velionį po tų apeigų visus metus.. Po pirmųjų metų daugiau nieko neruošiama, mirusis turi patsai rūpintis savo ateitimi.

Nors Los Angeles Lietuvių Bendruomenė nieko bendro su čigonais neturėjo, vienok turiu jiems dėkavoti už pakvietimą į Los Angeles. Kad nebūčiau ten tada buvęs, nebūčiau matęs tokios nepaprastos apeigos, kurios joks "gadjo" savo amžiuje nei sąpne neturėtų progos pamatyti.

Kazys Sragauskas (kairėje) ir Vincas Tamošiūnas savo namuose - muziejuje.

Perimkime Krivulę iš Kazio Sragausko ir Vinco Tamošiūno archyvo Detroite

Saulius Šimoliūnas

Šių metų lapkričio mėn. 26 d. valandą prieš vidurnaktį Southwest Detroit ligoninėje mirė dėl kraujo išsiliejimo smegenyse šaulys, visuomenininkas ir nenuilstamas fotografas Kazys Sragauskas, Lietuvoje buvęs nuovados viršininku, o čia Amerikoje dirbę General Motors fabrikuose iki išėjimo į pensiją 1970 metais. Jam buvo 85 metai. Lietuvoje liko jo sūnus Džiugas su šeima. O čia liko jo gausus fotografijų archyvas, apimąs Detroito lietuvių visuomeninį gyvenimą nuo 1949 metų iki jo mirties.

Kazio Sragausko namuose įrengta Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos būstinė. Tai velionies ir jo bendraminčio buvusio Šaulių Sąjungos pirmininko Vinco Tamošiūno, gyvenančio Sragausko namuose, ilgametinių pastangų vaisius.

Aną dieną apėjau būstinę su svetingu Tamošiūnu ir gerėjausi išstatytomis nuotraukomis iš paskutinio Vasario 16 minėjimo Wayne State universitete, Tautos Fondo susirinkimo, šaulių veiklos. Kitame kambaryje albumai pilni fotografijų ir amžinai sustojusi veikti fotografijos laboratorija. Kazys Sragauskas uoliai nebestovės minėjimų metu salės priekyje su žaibuojančiu aparatu įgudusiose rankose. Mes, Detroito lietuviai, pasigesime jo laikraščių puslapiuose, kai bus aprašomi įvykiai Detroite. Nebebus fotografijų. Tikrai ne tokių, kurios atidavė pagarbą ne vien tik vadams, bet ir visai lietuvių visuomenei.

Užsipyrusį žemaitį Kazį puikiai papildė vienais metais vyresnis už jį zarasiškis irgi buvęs nuovados viršininkas Vincas Tamošiūnas savo minties lakumu ir organizuotumu. Tamošiūnas yra sudaręs mūsų dipukų gyvenimo Amerikoje laikraščių iškarpų ir dokumentų didelį archyvą, kuris taip pat paliečia ir laikus prieš mūsų atvykimą. Be to jo paties kambarys yra tai tikras lietuvių tautodailės muziejus. Eksponatai iš Lietuvos ir išeivijoje padaryti. Kai viena amerikietė rašė mokslinį veikalą apie gintarą, Tamošiūno eksponatai ten pirmauja. Tas pats pasakytina apie metines Tarptautinio instituto lietuvių skyriaus parodos.

Vincas Tamošiūnas jau yra užvedęs albumą ir apie Kazį Sragauską. Štai laiškų kopijos — jo mirties proga Tautos Fondui suaukota 1390 dol. Vienas tūkstantis paties Kazio Sragausko testamentiniu užrašymu, sekanti didžiausia suma iš Vinco Tamošiūno ir toliau seka kiti. Vasario 16 gimnaziaji suaukota 700 dol. Kazys Sragauskas vadovavo net dviems aukotojų būreliams. Savo mirties dieną jis buvo nuvykęs artimon bibliotekon padauginti laiškelius aukotojams, išėjo gatvėn, sukrito, buvo nuvežtas ligoninėn, kur po kelių valandų ir mirė. Dar šiek tiek aukų ir Lietuvių Fondui.

1988 m. lapkričio mėn. 2 d. Kazys Sragauskas buvo apdovanotas Šaulių Sąjungos aukščiausiu žymeniu — žvaigždės ordinu. Oficialus ordino įteikimas įvyko lapkričio mėn. 20 d. Lietuvos kariuomenės minėjimo metu Šv. Antano parapijos salėje Detroite. Sragauskas, nors ir medalistas; fotografavo susirinkusius žmones ir programos atlikėjus. Vienas iš kalbėtojų buvo Dr. Robertas Vitas iš Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro Chicagoje. Dr. Vitas priminė reikalą išsaugoti lietuviškus turtus Amerikoje.

Sragausko ir Tamošiūno Detroito lietuvių gyvenimo archyvas yra unikumas. Sragausko ir Tamošiūno vaikai Lietuvoje čia mažai ką gali padaryti. Visuomenė turi perimti krivulę iš Sragausko ir Tamošiūno ir jų darbą pagerbti ir įvertinti.

Sudiev, Kazy Sragauskai.

Saulius Šimoliūnas

RN'S/LPN'S

Bryan Center of Asheboro, N. C. needs RN & LPN's for all shifts. Long-term care experience desired. Competitive salary plus benefits including a hiring bonus, relocation allowance, assistance with spouse employment and educational assistance.

Call collect Mon.-Fri. between 9 am — 4 pm 919-629-1447 to MR. VINCE HOSKYNS ADMINISTRATOR, or MORTH ROGERS D. N.

BRYAN CENTER OF ASHEBORO
P. O. BOX 19128
ASHEBORO, N. C. 27203
(45-50)

Have you got 5 years machine repair experience? If so, I need your talent in a high volume production area. If you have the talents will pay.
Please contact Peter Mulvaney
CREATIVE ENGINEERING INC.
475 MYLES STANDISH BLVD.
TAUNTON, R. I. 02780
508-824-6604
(48-50)

MACHINISTS WANTED

IN SOUTHWEST INDIANA. 2 PEOPLE NEEDED WHO ARE EXPERIENCED ON LARGE LATHES AND BORING MILLS $8.00-$11.00 PER HOUR. ALSO NEEDED C.N.C. LATHE PERSON TO PERFORM ALL DUTIES MACHINE REQUIRES. MUST BE EXPERIENCED $9.00-$12.00 PER HOUR.

CALL 812-386-6800. (47-50)

People to run high volume production machines. 2 years experience required. People with poor attendance record need not apply.
Please contact Peter Mulvaney
CREATIVE ENGINEERING INC.
475 MYLES STANDISH BLVD.
TAUNTON, R. I. 02780
508-824-6604
(48-50)

RN/LPN

FT & PT positions avail. on 3-11 & 11-7 in small luxury health care facility. Excellent working cond., flexible benefit package, salary neg. commensurate w / exp. Contact JACKI DOHERTY DON.

FOULK MANOR NORTH
1212 FOULK RD.
WILMINGTON DE. 19803
302-478-4296
(45-4)

Diskusijos Aukščiausioje Lietuvos Taryboje

Kaip žinome Lietuvos Aukščiausioji Taryba lapkričio 29 d. nutarė nepasekti estų pavyzdžiu ir neskelbti nutarimo, kad Lietuvoje galioja tik jos patvirtinti Sovietijos nuostatai. Dabar atėję laikraščiai skelbia to posėdžio stenogramas su kuriomis verta susipažinti. Čia duodame Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirm. V. Landsbergio ir būdingą deputato A. žalio kalbos ištrauką:

Sesijos svečio profesoriaus V. LANDSBERGIO kalba

Gerbiamos ir malonios deputatės, gerbiami deputatai ir svečiai! TSRS Konstitucijos papildymų svarstymas ir naujosios Lietuvos TSR Konstitucijos redakcijos svarstymas yra svarbus, jei ne lemtingas istorinis momentas einant į tokią Tarybų Sąjungą, kokios mes norime, ir į tokią Tarybų Lietuvos vietą joje, kurios mes norime. Mes — tai ne čia susirinkusieji, ne kuri nors viena organizacija, judėjimas arba grupė. Mes — tai Respublika, jos liaudis, kuriai jūs, gerbiami deputatai, galite atstovauti ir išgirsti žmonių pritarimą, jeigu jaučiate pagrindinius liaudies troškimus.

Tie troškimai šiandien yra istorinis ir visuomeninis teisingumas, išreiškiamas Respublikos savarankiškumo, jos suverenumo sąvokomis. Esamuose pagrindiniuose įstatymuose tebėra įrašyta, paskelbta tų sąvokų, bet realybė, paveldėta iš stalinizmo ir stagnacijos epochų, panašesnė į pasityčiojimą iš Respublikos savarankiškumo ir suvereniteto. Su tokia realybe toliau taikstytis negalima, o ir naujoji persitvarkymo epocha, siejama su Michailo Gorbačiovo vardu, turi prasmę tik tada, kai anksčiau apmeluoti žodžiai atgauna tikrąsias reikšmes.

Taip savo tikrą reikšmę turi atgauti lenininė Tarybų Sąjungos sąvoka. Sąjunga tai ne priejunga ir ne pajunga, o būtent sąjunga. Lygiateisių narių susitarimas vardan bendro tikslo, koks šiuo atveju yra socializmo statyba. Yra juk šalys — liaudies demokratijos šalys, — kurios taip pat stato socializmą, ir pirmoji statytoja nelaiko jų politinėmis arba ideologinėmis nusikaltėlėmis. Jeigu mes pasirenkam sąjungą, tai ji turi būti kaip tik pasirinkta, priimtina, naudinga visiems ir visais atžvilgiais. Primesta sąjunga — tai ne sąjunga, o visai kas kita.

Štai kodėl mūsų noras turėti geresnę, teisingesnę Tarybų Sąjungą yra ne vien Respublikos liaudies interesų gynimas, bet ir įnašas į tikrąjį šalies persitvarkymą, į Tarybų Sąjungos naudą ir prestižą, į didesnį tarptautinį pasitikėjimą ir pasaulinę taiką.

Kita vertus, pirmoji šios Aukščiausiosios Tarybos pareiga yra išreikšti savo rinkėjų, Respublikos liaudies interesus.

Neturime prašyti to, kas yra mūsų. Prašymai sudaro klaidinantį įspūdį, kad kas nors kitas už Lietuvos ribų gali jai ką nors teisėtai leisti ar neleisti. Suvokim, kad aukščiausia moraline ir teisine prasme yra visai kitaip, turi būti kitaip.

Mūsų teisė yra būti šioje žemėje, dirbti ją taip, kaip patys išmanome, statyti ar nestatyti joje įmones, gaminti jose tai, ką patys nutarsime gaminti. Šios teisės nedera nei nužemintai prašyti, nebūtina ir nepaprastai iškilmingai skelbti, o būtina — ramiai, rimtai, oriai jau šioje sesijoje pasakyti: tokia yra mūsų teisė.

Ją reikia suformuluoti tiksliais ir į ateitį nukreiptais teiginiais, taip, kaip skamba Lietuvos TSR Konstitucijos naujosios redakcijos 70-asis straipsnis, į kurį siūlau atkreipti jūsų dėmesį: TSRS įstatymai galioja Lietuvos TSR teritorijoje tik tuo atveju, jeigu jie neprieštarauja Lietuvos TSR Konstitucijai.

Sąjūdžio Seimas pasiūlė Aukščiausiajai Tarybai apsvarstyti ir priimti visą naująjį, Seimo aprobuotą, Lietuvos TSR Konstitucijos projektą. Ir ši, ir ankstesnė redakcija buvo paskelbtos „Atgimime", sulaukė daugelio atsiliepimų ir pasiūlymų. Tai būtų ryžtingas žingsnis, atsisakymas būdingo mums pusininkavimo, dairymosi, iš kur vėjas pučia. Tuo tikslu galima būtų ir pratęsti sesiją, kad Konstitucija būtų priimta ligi lapkričio 29-osios dienos. Galima priimti keletą svarbiausių straipsnių, o visą Konstituciją dar paleisti į parlamentinių procedūrų mašiną, geravališkai tikintis priimti Konstituciją neeilinėje sesijoje gruodžio mėnesį, ar dar kada nors vėliau, bet tuo atveju gyvybiškai būtina priimti jau dabar nors tą svarbųjį 70-ąjį straipsnį. Ne taip baisu, kad pirmadienį kur nors gali būti paskelbta, jog jis negalioja. Svarbu pareikšti Respublikos valią, nevaržomą persenusių brežnevinių dokumentų. Nepamirškime, kad parašais prieš diktatą ir centralizaciją 1700000 Lietuvos gyventojų jau pasisakė už Respublikos savarankiškumą.

Čia yra istorinė galimybė, istorinė proga, kurios po lapkričio 29-osios, jei ten viršų paims konservatyvi revizionistinė srovė, jei bus išsukinėjamos rankos ir paleista formalaus balsavimo mašina, — tos progos daugiau gali ir nebebūti. Estai išnaudojo tą galimybę, priėmė analogiškus Konstitucijos straipsnius, pagal kuriuos jų respublika turi galutinį žodį bet kurio sąjunginio įstatymo ar normatyvinio akto atžvilgiu. Kitą rytą Estijoje buvo šventė, visuotinis džiaugsmas, sutvirtinęs mūsų Pabaltijo brolius tolesnei taikiai politinei kovai. Ir Lietuvoje rytoj gali būti šventė, kurią lydės džiaugsmingi sekmadienio varpai, nors žinome, kad ir mūsų lauks nelengvas kelias į tiesą, savigarbą, gerovę. Vartai į tą kelią dar užkelti, bet raktai — jau jūsų rankose.

Tokie yra pagrindiniai dalykai, kuriuos norėjau čia pasakyti, apeliuodamas į deputatų pilietinį sąmoningumą. O žmonės mieste, žinodami apie įvykius kitur, jau renka parašus po nauju, pačių surašytu kreipimusi: „Jei Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesija juridiškai negali dabar priimti naujos Lietuvos TSR Konstitucijos, siūlome įvesti pataisą estų pavyzdžiu".

Nuo savęs pridėsiu, kad palikti estus visai vienus būtų labai abejotina pozicija. O gautus peticijų lapus perduosiu Prezidiumui.

Ir paskutinis, visai asmeniškas žodis. Noriu linkėti visų gerbiamam ir daugelio mylimam Algirdui Brazauskui, kad jis stovėtų kaip uola šitoj audringoj jūroj. Tikiu, kad apie jį susivienys visi komunistai, norintys gero Lietuvai, darbininkai, valstiečiai, Sąjūdis, profsąjungos, Mokslų Akademija ir organizacijos, ir ta vieninga valia negalės būti palaužta.

Deputato A. ŽALIO kalba

Skaitome statistikos pranešimą, kuriame pasakyta, kad per šių metų devynis mėnesius į Respubliką dirbti ir gyventi iš kitų respublikų atvyko nei daug nei mažai — 9300 žmonių. Be abejo, jiems visiems po kelerių metų reikės paskirti butus. Mes su jumis neseniai išgirdome per teleforumą, kad reikės aprūpinti keliais šimtais butų murmanskiečius. Tuo tikslu yra priimtas dokumentas, įpareigojantis suteikiant pagalbą Murmansko sričiai statyti namus iš ten atvykstantiems žmonėms Vilniuje, Klaipėdoje ir kituose Respublikos miestuose. Ar galime mes, gerbiami draugai, gerbiami deputatai, vykdyti kad ir tokį nurodymą. Turbūt, kad negalime. Kaip bebūtų, bet tai reikia drąsiai pasakyti. Tai iš vienos pusės, o iš kitos pusės — taip pat reikėtų drąsiai pasakyti, kad turbūt galinga, didelė ir brangi Rusijos Federacija turėtų priimti savus žmones ir pastatyti butus, ypač Nejuodžemio zonoje, kur ypač tebetrūksta žmonių, ir ypač žemės ūkyje, kur tos darbo rankos labai reikalingos.

PETKEVIČIUS SUGRĮŽO Į SĄJŪDĮ

Iš Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Tarybos pasitraukęs rašytojas Vytautas Petkevičius sugrįžo į vadovaujantį Sąjūdžio organą, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Kaip žinia, jis lapkričio 21 d. pareiškė, kad pasitraukia, priežastimis nurodydamas nuovargį, materialinę padėtį ir norą sugrįžti į kūrybinį rašytojo darbą. Vakar rašytojas Petkevičius pareikalavo atšaukti Tarybos nutarimą laikinai sustabdyti jo įgaliojimus, motyvuodamas tuo, kad jis prašęs tik laikinai išeiti atostogų. Po ilgesnių ir audringų diskusijų, Taryba patenkino rašytojo Petkevičiaus prašymą, anuliavo ankstesnį sprendimą.

Paaiškėjo, esama pastangų Sąjūdį suskaldyti iš vidaus, pasėti nesantaiką jo gretose. Atsiliepdama į susidariusią padėtį, Sąjūdžio Taryba priėmė "Moralinės vienybės deklaraciją", kuria apibrėžiama Tarybos narių pareigos ir laikysena jos nutarimų atžvilgiu. Pateikiame deklaracijos pilną tekstą:

Suprasdama vienybės svarbą tautos gyvenime, ypač svarbiose istorinėse situacijose, kokių dabar kupinas atgimimo metas Lietuvoje, atsižvelgdama į tai, kad visi sprendimai, kurie turi privalomą galią visiems Tarybos nariams, turi būti daromi demokratiškai, tai yra balsų dauguma, laikydama tai vieninteliu demokratinio gyvenimo siekiančios visuomenės savivaldos būdu, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Taryba pareiškia:

(1) Kiekvienas jos narys yra visiškai laisvas kaip privatus asmuo.

(2) Kiekvienas Tarybos nutarimas kiekvienam jos nariui privalomas be išlygų.

(3) Taryba dirba, griežtai laikydamasi savo posėdžių reglamento ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įstatų. Visi nutarimai priimami tik šių įstatų pagrindu ir programos ribose.

(4) Tarybos veiklos tikslas — Lietuvos suverenumas, kurio vardan turi būti įveiktos visos tarpusavio prieštarios". **(LIC)**

LABDARA PRAŠO

Jau seniai prasidėjo nauji mokslo metai, mokyklose pilni suolai mokinių, o su jais atsiranda ir naujų užduočių LABDARAI. Kur bebūtų lietuviškos mokyklos, Suvalkų trikampyje ar čia, Vokietijoje, Vasario 16-tosios gimnazija, visur kasmet atsiranda mokinių, kuriems materialiai blogai einasi. Yra tokių mokinių, kurių tėvai sunkokai pajėgia apsimokėti už mokslą, o kišenpinigių vaikui duoti beveik visai negali. Atsitinka dažnai ir taip, kad tėvų duodami kišenpinigiai, pakeitus juos iš Pietų Amerikos valstybės valiutos į vokiškas markes, sudaro tokią menką sumą, jog mokinys negali už juos apsirūpinti būtiniausiais reikmenimis: sąsiuviniais, muilu, dantų pasta ir kt. Tokiems mokiniams LABDARA padeda kišenpinigiais. Ir šiais metais bus stengiamasi padėti Suvalkų trikampio neturtingų tėvų vaikams, lankantiems lietuvišką licėjų Punske arba kitas šio krašto lietuviškas aštuonmetes mokyklas. Stengiamės padėti jiems ir rūbais, kuriuos pasiunčiame ar perduodame. Kartais tenka padėti ir vaistais, kurių ten trūksta.

LABDAROS steigėjo ir ilgamečio pirmininko a. a. Jono Glemžos nuolatinis rūpestis buvo, kad kiekvienas lietuvis vaikas, norintis siekti mokslo, turėtų tam galimybę. Toks požiūris į jaunimą yra toli siekiantis ir tautai gyvybiškai reikalingas. Neseniai vienas iš buvusių Vasario 16-tos gimnazijos mokinių pareiškė, jog niekad neužmirš, jog buvo remiamas lietuvių, ir todėl savo aukomis per LABDARĄ rems dabar reikalingus paramos mokinius, kad jie taip pat turėtų galimybę siekti abitūros, o vėliau — aukštojo mokslo.

Labdara dėkinga visiems rėmėjams, kurie aukoja šiam kilniam tikslui. Tikimasi, kad aukotojų skaičius didės. Linki gražių Kalėdų švenčių ir laimingų ateinančių metų.

AUDRA travel CORPORATION

REMKIME LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDĮ

Lietuvių viltys, sunkiais tylos ir skausmo laikais, baimės ir nepasitikėjimo tramdytos, pagaliau išsiliejo kaip nesuvaldomai veržlus, apsivalymo nuo slogios praeities ir tikėjimo Lietuvos ateitimi srautas, pasivaidinęs LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIU. Išsaugoti ateinančiom kartom Lietuvą, jos istoriją, kultūrą, kalbą bei gamtą — yra **kiekvieno lietuvio pareiga.**

Kiekvienas iš Jūsų galite palaikyti lietuvių viltis paremdami PERSITVARKYMO-ATGIMIMO SĄJŪDĮ.

Nuo š.m. lapkričio 1 dienos visiems išeivijos lietuviams nuo mokesčio, kurį Jūs paprastai mokate už bet kokio pobūdžio kelionę AUDRA travel kelionių biure, 2.5% bus skiriama LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIUI REMTI.

1989 m. pabaigoje, ataskaitiniame keliautojų susitikime, pinigai kartu su rėmėjų sąrašu bus įteikti **Lietuvos sąjūdžio atstovams.**

Tad, LIETUVIAI, užsakydami kelionės lietuviškame AUDRA travel kelionių biure, remsite LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDĮ.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500, TELEX: 06-967812
FAX: (416) 763-6279
Rašykite: **2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7**
Darbo valandos: nuo pirmadienio iki trečiadienio 9.30 - 19.00, ketvirtadienį, penktadienį 9.30 - 21.00, šeštadienį 11.00 - 17.00
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

WANTED — ENGLISH SPEAKING AND READING NURSE TO CARE FOR LITTLE, ELDERLY LADY IN WHEEL CHAIR. MUST LIVE IN. BEST ACCOMMODATION, IN SUBURBS. 848-2475 AFTER 7 PM. (49-2)

PLASTIC EXTRUSION / CO-EXTRUSION / THERMO — FORMING OPERATORS
Have immediate openings for full time, experienced people to work various shifts. Very good wages & benefits. Respond to PACKAGING RESOURCES, INC., 5700 W. Shaffer Rd., Coleman, MI 48618. 517-465-6105. (46-49)

'Lietuviškas juostas' pasitinkant

Bronius Vaškaitis

Prisidėję prie knygos sutiktuvių ir parodos suruošimo: Br. Vaškaitis, G. Maciūnienė, dail. A. Tamošaitienė, A. Veselkienė, R. Krušinskienė ir skulpt. P. Vaškys.

Turbūt tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje nėra tokių kitų žmonių, kurie būtų taip nuodugniai susipažinę su mūsų tautodailės įvairiomis šakomis, kaip Antanas ir Anastazija Tamošaičiai. Jie tautodailės rinkimui, fotografavimui, klasifikavimui, populiarinimui žodžiu ir raštu yra paskyrę visą savo gyvenimą.

Devynioliktajam šimtmečiui einant į pabaigą, Lietuvos sodžiuose žymiai sumažėjo dėmesys įvairiaspalviams išeiginiams rūbams. Pradėta austi vilnonės, pusvilnonės, daugiausia vienos spalvos, medžiagos. Dvidešimtojo amžiaus pradžioje tautinius rūbus arba jų siuvimui medžiagas buvo galima aptikti tik pagyvenusių moterų kraitskryniose arba kuparuose.

Tamošaičiai buvo bene pirmieji, kurie šokosi tą tautodailės šaką gelbėti, kelti viešumon, populiarinti. Antanas, paskatintas neseniai mirusio dailės prof. Pauliaus Galaunes, vienas arba su kitais vasaros atostogų metu (1926-1937) pėsčias, dviračiu, arkliais apkeliavo nemažą dalį Lietuvos, rinkdamas įvairius tautodailės objektus. Surinkta medžiaga naudodamas, parašė 8 knygas, liečiančias sodžiaus meną. Anastazija į tautodailės rinkimą įsijungė būdamas žemės ūkio rūmų audimo instruktore. Jos parašytos 3 knygos nagrinėja mezgimą, audimą, rankdarbius.

Išėję tremties keliais ir gyvendami Kanadoje, Tamošaičiai vėl griebėsi įvairiais būdais populiarinti mūsų liaudies meną. 1979 m. jie abu parašė knygą Lithuanian National Costium (Lietuvių tautiniai kostiumai). Gi 1982 m. pasirodė vieno Antano paruoštas leidinys Lithuanian Easter Eggs (Lietuvių velykiniai margučiai). Šių metų pavasarį knygų rinką pasiekė Lithuanian Sashes (Lietuvių juostos). Vėl abiejų Tamošaičių darbas. Žinant, kad jie daug laiko skirią tapybai, kilimų, tautinių kostiumų bei juostų audimui, tenka stebėtis tų žmonių nepaprastu darbštumu bei ryžtu mūsų tautodailę išgarsinti angliškai kalbančioje visuomenėje.

Spalio 16 Lietuvių namuose, Philadelphijoj, įvyko supažindinimas su naujaja dail. Tamošaičių knyga Lithuanian Sashes. Kartu buvo suruošta ir Anastazijos bei G. Maciūnienės lietuvių juostų paroda. Apie knygą platų, išsamų pranešimą padarė Aldoną Veselkienė, Lietuvių tautodailės instituto centro valdybos vicepirmininkė. Ji pastebėjo, jog tai senai lauktas ir ilgai ruoštas meninis ir mokslinis veikalas, apimantis lietuvių juostų istoriją, jų mitologiją, simboliką, dailę, dėvėjimo papročius bei jų audimą, pinimą ir įvairius kitus juostų gaminimo būdus. Tai neįkainuojamas turtas mūsų tautai, o ypač mokslininkams, menininkams, juostas austi besimokantiems ir bendrai lietuvių kultūra besidomintiems.

Ruošdami šį veikalą, Tamošaičiai peržiūrėjo kelis tūkstančius senovinių ir dadar austų juostų, iš kurių apie tūkstantis, daugiausia originalių spalvų, randasi leidinyje. Jų tarpe yra nemažai senų juostų, Tamošaičių atsivežtų iš Lietuvos. Jie taip pat išskirtinę dėmesį kreipė į archeologinius, istorinius, etnografinius šaltinius, turinčius ryšį su lietuviškomis juostomis.

Didoko formato liuksusinis leidinys, talpinantis 316 puslapių, pačioje pradžioje turi smulkų, du puslapius apimantį Lietuvos žemėlapį, padedanti skaitytojui orientuotis, kada susiduriama su atskirų Lietuvos vietovių juostomis.

Visa knyga yra padalinta į tris dalis. Pirmoje Tamošaitis plačiai aptaria juostų paskirtį Lietuvos sodžiaus gyvenime. Antrąją, didžiausią dalį (163 puslapiai), sudaro spalvotų juostų nuotraukos. Paskutinioje dalyje, iliustruotoje audimo, verpimo įrankiais, Tamošaitienė nuodugniai supažindina su juostų gamybos technika.

Archeologiniai tyrinėjimai rodo, kad lietuvės juostas jau audė VIII a. Jų fragmentai bei audimo įrankiai, padaryti iš bronzos, kaulų, gintaro, yra rasti prie senkapiuose palaidotų moterų. Itin įdomus yra paskutinis radinys 1973 m. Šilalės rajone, netoli nuo Kvedarnos, kasinėjant Paragaudžio pilkalnį, rasta palaidota moteris, kurios dešinėje buvo į lininę drobulę suvynioti vaiko apdegę kaulai. Ryšulėlis buvo apjuostas ožkarageliniu būdu austa juosta. Spėjama, kad jis yra iš XVIII ar XIX amžiaus.

Anot Tamošaičių, juostos yra puošniausias sodžiaus audeklas. Jas iš lininių, kanapinių ,vilnonių siūlų ausdavo moterys, daugiausia žiemos metu, kada turėdavo daugiau laiko. Šio amato mažas mergytes — piemenaites pradedavo mokyti senelės, močiutės. Mergaitės bręsdamos turėjo progą atskleisti savo kūrybinius talentus, sukalti savyje pasididžiavimą. Kiekviena stengdavosi, kad jos juosta išeitų galimai gražesnė bei įdomesnė. Į jų audimą laiko slinktyje buvo įvedami nauji raštai, kitokios spalvos bei gamybos technika. Per šimtmečius vykstant lenktiniavimui, juostos vis gražėjo, kol pagaliau pasidarė meniniu objektu. Dainoms, pasakoms, legendoms palydint, sodžiaus audėjos kūrė įvairiaspalves, įvairiaraštes juostas, kurios senovėje ir dabar tebeturi kūryboje ir technikoje rimo ir ritmo žavesį.

Juostų paskirtis buvo bene trejopa: kasdieniniams reikalams, pasipuošimui ir dovanoms. Paprastos juostos būdavo naudojamos vadelėms, pakinktams, pavadžiams, žiemos metu rudinės po kaklu bei per liemenį persijuosimui. Gi plačios, raštuotos juostos buvo vyrų ir mergaičių išeiginių rūbų dalis. Gražios siauros juostos būdavo naudojamos lauknešėlių, grybautojų, uogautojų pintinėlių bei vyrų šiaudinių skrybelių puošimui.

Knygoje gana plačiai aprašoma juostų vaidmuo vestuvinėse apeigose. Jos buvo dovanojamos ne tiek kaip daiktinė vertybė, bet daugiau kaip draugystės, laimės, pasisekimo ir meilės pareiškimo simbolis. Bręsdamos mergaitės ausdavo juostas ir jas kraudavo į kraitskrynias, kad, atėjus vedyboms, turėtų ką padovanoti svarbiems asmenims. Jomis papuošdavo piršlį, jaunąjį, jo tėvus, svočią, vestuvinio pulko narius.

Senovėje buvo tikima, kad juosta turi mistinę, magišką jėgą. Vestuvių metu duonos kepalą perrišdavo juosta, kad jauniesiems nepritruktu maisto. Jaunamartė, atėjusi į jaunojo namus, prie ėdžių pririšdavo juostą, kad karvės būtų sveikos ir duotų daug pieno. Ji juosta papuošdavo ir koplytėlę. Tai buvo dovana naujojo ūkio protėvių dvasioms. Tokiu būdu iš jų tikėdavosi susilaukti palankumo.

Pirmą kartą pavasarį išgenant gyvulius, skerdžiaus ragas būdavo perrišamas plačia juosta. Siauromis juostomis karvėms po kaklu parišdavo varpelius. Rugiapjūtės metu pirmą pėdą papuošdavo juosta. Tą patį padarydavo ir su derliaus pabaigtuvių vainiku. Juostos būdavo naudojamos karsto į duobę nuleidimui. Manydavo, kad jų raštai esą simboliniai žodžiai bei ženklai, gelbstintys mirusiajam saugiai žengti anapus.

Paskutiniame knygos skyriuje, apimančiame 51 puslapį, Tamošaitienė labai detaliai supažindina su verpimo bei audimo įrankiais, siūlų dažymu, audimo technikomis, kurių priskaitoma net penkiolika. Čia be galo daug medžiagos juostų audėjoms. Veikalo gale yra nurodyta plati bibliografija. Ten pat yra ir specifinių žodžių sąrašas su lietuviškais paaiškinimais.

Lithuanian Sashes išleido Toronto Lietuvių tautodailės institutas 1988 m. Kaina 50 dol.

PRESSMEN

Get in on the ground floor of this startup printing facility. We are seeking experienced four color non-heatset web pressmen, with experience in one to multi-color work.

PRESS ASSISTANT/TRAINEE

We have available entry level positions, 1st, 2nd and 3rd shifts, on four-color non heatset web presses. Some experience helpful but not necessary. We will train qualified personnel to become four-color pressmen. We offer competitive salaries and company-paid fringe benefits. To arrange an interview please contact Tom McNicol at (508) 374-4070 Monday-Friday after 8 A.M.

BARMACK, INC.

169-173 Ferry Rd., Haverhill, MA 01830

We are an equal opportunity employer and we encourage minorities to apply.

QUALITY CONTROL SUPERVISOR

A. S. M. E. Boiler & pressure vessel shop experience in maintaining a quality control system which assures all code requirerments are met or experience minimum.

Send resume to:

SUPERIOR BOILER WORKS INC.

P. O. BOX 1527

HUTCHINSON, KANSAS 67504-1527

ATTN: T. J. ROUSE

An Equal Opportunity Employer

(48-49)

A. A.

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame žmonai DALIAI, vaikams, broliui, seserims ir kitiems artimiesiems.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, žmonai DALIAI ir visai šeimai reiškiame gilią užuojautą.

Juozas ir Teklė Šontai

Korp! "Fraternitas Lithuanica" broliui

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, žmonai DALIAI, vaikams ir kitoms giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia.

Korp! "Fraternitas Lithuanica"

A. A.

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, žmonai DALIAI, vaikams ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Ona Naumanienė
Karsokų šeima

A. A.

DR. INŽ. RIČARDUI PAULIUKONIUI

mirus, jo žmoną dr. GRAŽINĄ, dukterį JŪRATĘ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

K. Puskunigis, Chicago 10.00
ALT S-gos Detroito skyrius 100.00
Pr. Mačernis, Chicago ..30.00
S. Mažulis, Wildwood 20.00
Br. Keturakis, Milwaukee 30.00
LB Clevelando Apylinkės valdyba ..100..00
A. Janušauskas, De Land 5.00
M. Ridikas, Afton 25.00
Clevelando Lietuvių Pensininkų klubas 25.00
A. Kalvaitis, Geneva 5.00
V. Labanauskas, Twisp. 10.00
A. Vebeliūnas, Richmond Hill 10.00
G. Leksas, Western Spg. 10.00
Lietuvių Respublikonų S-ga Californijoje 100.00
A. Drasutienė, Chicago ..10.00
L. Petrikonis, Juno Beach 10.00
J. Mockaitis, Lansing ..10.00
S. Valukas, New Haven 10.00
E. Rašytinis, Redford ..30.00
O. Franckevičius, Hammond 10.00
P. A. Bukšniai, Mason ..10.00
J. Glebus, Cleveland 10.00
A. Krakauskas, Chicago 20.00
V. Girnius, Chicago 25.00
A. Pimpė, Chicago 25.00
J. Ambrizas, Chicago 10.00
Chicagos Lietuvių Moterų klubas 40.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 10.00
J. Slivinskas, Indialantic 10.00
Dr. A. Pacevičius, Toronto 20.46
Br. Zabukas, St. Peterburg 4.28

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MACHINE MAINTENANCE MECHANICS

Maintenance mechanic is reqd. for the 1st shift w/knowledge of Hydraulic & Pneumatic equipment is essential. We are seeking individuals to solve a variety of mechanical problems w/little supervision. Equipment includes power presses, reduction roll mills, & other machinery used in the manufacture of metal stamping & heating elements. Salary commensurate w/knowledge & exp. Please call JOE HOIDY, for appt. 201-686-7300.

TELEDYNE ADAMS
1110 SPRINGFIELD ROAD
UNION, N. J. 07083
An Equal Opportunity Employer
(44-50)

EXPERIENCE CNC LATE AND MACHINE OPERATORS

Must be able to perform own set ups and close tolerance. Openings on all shifts. Good benefits and wages.
WESTECH CORP.
1261 Holton Rd.
Muskegon, Mich. 49445
EOE
(47-3)

♥♥♥ RN'S ♥♥♥

Tire of the big city hassel? Want to expand your nursing experience? Try rural hospital nursing ar Morenci Area Hospital. Need full time RN's 2nd and 3rd shift. Premium pay every Sunday and $2/hr. differential for 3rd shift. Apply call or write Morenci Area Hospital, 13101 Sims Highway, Morenci, Mich. 49256. 517-458-2236. (47-1)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo bičiuliams.

Kripavičių šeima

Mielam Kolegai

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

iškelavius amžinybėn, jo žmonai DALEI, iškeliavus amžinybėn, jo žmonai DALIAI, dukroms, sūnums, broliui ir seserims reiškiame užuojautą.

Nelė ir Gerardas Juškėnai

Taupa
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:
Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:
Taupymo Sąskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:
Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

***** Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios *** apdrausta iki $100,000.**

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

MATAS Realtors
505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530
RITA MATAS
— Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

NERINGOS IR PILĖNŲ TUNTŲ ŽINIOS

Neringos skaučių tunto vyr. skautės buvo suruošusios "maisto skardinių rinkliavą" (canned food drive), kuri baigėsi gruodžio 19 d. Gauti pinigai panaudoti pirkti uniformas skautėms Lietuvoje.

Gruodžio 18 d. Dievo Motinos parapijos mažoje salėje vyr. skautės ir vyčiai suruošė tradicines kūčias.

Gruodžio 19 d. Neringos ir Pilėnų tuntų skautai aplankė Lietuvių sodyboje vyresnio amžiaus lietuvius, papuošdami eglutes ir atlikdami kalėdinę programą.

Šiuo metu vyksta Garden Center kalėdinių papuošalų konkursas, kuriame dalyvauja ir Neringos tunto skautės.

Sausio mėn. planuojama abiejų tuntų iškyla į vaikų muziejų ir vyks pasiruošimai ateinančių metų Kaziuko mugei, kuri įvyks kovo 12 d.

A. Bielinienė

• **Kūčių vakarienė** Šv. Jurgio parapijos salėje įvyks š. m. gruodžio 24 d. 9 val. vak. Registruotis pas V. Spirikaitienę telefonu 481-1148.

• **Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubo** vardu pirm. Jurgis Malskis sveikina Dirvą ir jos skaitytojus Šv. Kalėdų švenčių proga ir linki, kad jos būtų kupinos džiaugsmo žengiant į gausia laime lydinčius Naujus Metus.

Atsidėkojant už rodomą Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubui dėmesį DIRVOJE, atsiuntė auką 25 dol.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **LB Clevelando apylinkės valdyba**, per ižd. Mečį Aukštuolį, įvertindama Dirvos nuolatinį LB Clevelando apylinkės veiklos propadavimą ir rėmimą, sveikindama Dirvą Šv. Kalėdų ir N. Metų proga, atsiuntė auką 100 dol. Toji dovana esanti lietuvių spaudos darbo ir reikšmės gyvas įrodymas.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

Gruodžio 6 d., Lietuvių Namuose Clevelande, TV 61 kanalas nufilmavo A. Balašaitienės-Žitkuvienės parašytą vaizdelį apie Kūčias Lietuvoje, kuris buvo pakartotinai rodomas. Nuotraukoje dalyviai, prisidėję prie vaizdelio įscenizavimo. *V. Bacevičiaus nuotr.*

Clevelando pensininkų klubo susirinkime, gail. sesuo K. Vaičeliūnienė tikrina kraujo spaudimą G. Bacevičiutei-Brilinkevičienei, neseniai atvykusiai iš Lietuvos.

R. Bublytė ir R. Mataitė skambina kanklėmis Dievo Motinos parapijoje surengtame seminare lietuviškai nekalbantiems žmonėms, supažindinant su Kūčių papročiais. *V. Bacevičiaus nuotr.*

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

NAUJŲ 1989 METŲ SUTIKIMAS

1988 gruodžio 31, šeštadienį,
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

7:30 val. vak. kokteiliai,
8:30 val. vak. vakarienė.
12 valandą nakties
Naujųjų Metų sutikimo programa.
šokiai grojant geram orkestrui.
Visi gėrimai ir valgiai asmeniui $25.00.

Prašom skubiai registruotis Lietuvių klubo raštinėje. **Tel. 531-2131.**

Rengia **Lietuvių namų direkcija ir Čiurlionio ansamblis.**

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:
- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings
Pagrindinis skyrius
798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008
DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.
Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.
Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

FSLIC

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• **DIRVA ateinančią savaitę dėl Kalėdų ir Naujų Metų švenčių neišeis. Sekantis numeris išeis po Naujų Metų sausio 5 d.**

RAŠINIŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia Rašinių Konkursą jaunimui. Tema — DABARTINIAI ĮVYKIAI LIETUVOJE. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą — 14 metų iki 20 metų amžiaus — dalyvauti konkurse. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai, yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėta tema.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos:

I — $250.00,
II — $150.00,
III — $100.00.

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema prašoma prisiųsti užklijuotą voką su vardu, amžiumi ir adresu. Konkurso rašiniai turi būti prisiųsti iki 1989 m. sausio mėn. 31 d. sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois 60464.

TEGU GORBAČIOVAS GRĄŽINA PABALTIJO VALSTYBIŲ AUKSĄ!

Britų parlamento narys konservatorius Robin Maxwell-Hyslop sako, jog šlykščiausias ir gėdingiausias Britų parlamento pokario metų istorijos epizodas, kad 1969 m. nutarta nusavinti Anglijos Banke 1939 m. Pabaltijo valstybių pasidėtus saugoti 5.7 milijonus svarų aukso. Tada 1967 m. Britanijoje lankėsi Sov. Sąjungos ministras pirmininkas Kosyginas ir susitarė su anuometine darbiečių vyriausybe paimti tas aukso atsargas ir panaudoti jas atsilyginti britų piliečiams, kurie buvo pirkę Lietuvos, Latvijos ir Estijos paskolų lakštus. Iš tų sumų pusę milijono pasiėmė sovietų valdžia.

Parlamente svarstant tą nutarimą, konservatoriai visais įmanomais būdais priešinosi.

Maxwell-Hyslop nuomone, kai Pabaltijo valstybėse vyksta neramumai, galima tikėtis, kad jos atgaus nepriklausomybę, bet Britanija turėtų prašyti Gorbačiovą, kad grąžintų auksą. O jeigu nepasisektų iš Sov. Sąjungos atgauti, tai Britanijos vyriausybė turėtų atidėti tiek aukso, kiek jo buvo tos trys valstybės patikėjusios saugoti, ir tuo būdu garbingai atmokėti skolą.

PABALTIEČIŲ BALIONAI

Gruodžio 5 d., Amerikos lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai ir armėnai buvo susibūrę prie Baltųjų Rūmų paskatinti prezidentą Reagan ir būsimąjį prezidentą Bush iškelti Pabaltijo nepriklausomybės klausimą per savo susitikimą su M. Gorbačiovu.

Plevėsuojančios vėliavos, mitingo dalyvių plakatai ir ryškių spalvų balionai traukė praeinančių dėmesį, kol dalyviai su entuziazmu drąsino tautos vadus tvirtai laikytis Jungtinių Amerikos Valstybių Pabaltijo kraštų politikos, kuria JAV vadovaujasi jau 48 metus. Susirinkusieji prašė, kad Reagan ir Bush užtikrintų Gorbačiovą, kad JAV pilnai remia nepriklausomybę Estijai, Latvijai ir Lietuvai.

Išreikšdami savo pasitikėjimą prezidentui Reagan ir būsimam prezidentui Bush, pabaltiečiai jiems įteikė puokštes balionų per Baltųjų Rūmų štabo narius kartu su prašymais, kad jie iškeltų Pabaltijo reikalą su M. Gorbačiovu. Balionų spalvos atstovavo Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių tautines vėliavas. **(gp)**

Iš demonstracijų prie Jungtinių Tautų, gruodžio 7 d. New Yorke. *L. Tamošaičio nuotr.*

• **Prezidento Antano Smetonos** 45 metų mirties sukakties minėjimas įvyks Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje 1989 m. sausio 8 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Kalbės dr. Povilas Švarcas, bus rodomas filmas ir meninė programa.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengia ALT S-gos Los Angeles skyrius.

• **Colorado lietuviai** Arvydas Jarašius, Algirdas Liepas ir Paulius Mikelevičius spalio mėn. buvo nuvykę į Rytų Afriką ir užkopė į Kilimandžaro kalno (19,340 pėdų) viršūnę. Iš savo kelionės padarė daug gražių nuotraukų ir įsteigė Colorado lietuvių kalnų klubą, kviesdami ir kitus lietuvius prisijungti. Arvydas Jarašas pasiekiamas šiuo adresu: 9135 Utica Court, Westminster, Co. 80030.

• **Chicagos Lietuvių Moterų klubas** Dirvai paremti atsiuntė 40 dol. su linkėjimais ištvermės ir sėkmės spaudos darbe. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Dr. Kęstučio Valiūno,** virš 12 metų išbuvusio VLIKo pirmininku, knyga anglų kalboje apie Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą jau atspausdinta ir bus išsiuntinėta knygynams ir platintojams dar šių metų pabaigoje.

• **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje** Pildomoji taryba, per sekr. G. Meiliūnienę, Dirvai ir jos skaitytojams Kalėdų švenčių ir N. Metų proga atsiuntė geriausius linkėjimus. Dirvai paremti pridėjo auką 50 dol.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **ALT S-gos Detroito skyrius** per pirm. Albertą Misiūną, švenčių proga Dirvos leidimo išlaidoms sumažinti, atsiuntė auką 100 dol., su šventiniais linkėjimais visam Dirvos štabui, bendradarbiams ir skaitytojams.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Kazimieras Pocius,** Beverly Shores, Ind., buvęs ilgametis Vilties draugijos valdybos pirmininkas, laikraščiui paremti atsiuntė 100 dol. su šventiniais linkėjimais.

Ačiū už paramą ir linkėjimus.

• **Dr. Kęstučio Valiūno šeima,** sveikina visus lietuvius ir linki linksmų šv. Kalėdų ir sveikų bei laisvų sekančių metų.

Lietuvių laikraščiams paremti skiria auką 150 dol.

• **Rūta Kleva Vidžiūnienė,** Valencia, Calif., LŽ S-gos pirmininkė, Dirvos bendradarbė, Kalėdų švenčių proga užprenumeravo Dirvą savo bičiuliams dr. Juozui ir komp. Giedrai Gudauskams, Los Angeles, Ca.

Sveikiname naujus skaitytojus.

• **Lietuvių Respublikonų Sąjunga Kalifornijoje,** per ižd. Vincą Juodvalkį, Dirvai paremti atsiuntė 100 dol. Ačiū.

• **Elena Vizgirdienė,** Detroit, Mich. ,užprenumeravo Dirvą savo dukrai Lilijai Strakšys Kalėdų švenčių proga. Sveikiname naują skaitytoją.

• **Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimo popietė** rengiama 1989 m. sausio 29 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Kalbės Lietuvos atstovas Washingtone Stasys Lozoraitis Jr. Meninėje dalyje dalyvauja Kristijono Donelaičio mokyklos mokiniai ir jaunieji mokytojai. Plačioji visuomenė prašoma šią datą įsidėmėti ir šiame pagerbime dalyyvauti. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Skaitykit ir platinkit
D i r v ą

PADĖKA

Š. m. spalio mėn. 4 d. sulaukusi žilos senatvės mirė mano brangi motina

A. A.
JADVYGA TŪBELIENĖ

Dėkojus visiems žodžiu, laiškais ir spaudoje mums išreiškusiems užuojautą; visiems asmeniškai dalyvavusiems mano motinos laidotuvėse, siuntusiems gėles ar aukojusiems jos atminimui Vasario 16-tos gimnazijai.

Esu dėkinga Matulaičio Namų kapelionui kun. R. Krasauskui už gedulingų pamaldų atlaikymą ir turiningą mirusiosios gyvenimą apibūdinantį pamokslą: Prel. J. Balkūnui, kun. B. Petraičiui ir kun. A. Grigaičiui už koncelebravimą pamaldose ir Seselių chorui už giedojimą koplyčioje ir vėliau kapinėse.

Širdingą ačiū tariu prof. dr. Česlovui Masaičiui už poetiškai jautrų atsisveikinimo žodį šermeninėje.

Ypatingą padėką reiškiu visoms Putnamo Seselėms už rūpestingą ir mylinčią globą mano motinai ir jai mirus mums suteiktą dvasinę paramą ir paguodą.

MARIJA RIMA KUHLMANIENĖ
IR JOS ŠEIMA

PADĖKA

A. A.
DR. INŽ. RIČARDAS PAULIUKONIS
12. 1. 1920 — 11. 12. 1988

Nuoširdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems pagerbusiems mūsų mylimą a. a. vyrą ir tėvą dalyvavimu Šv. Mišiose, atsisveikinime, karsto nešimu, laidotuvėse Šv. Kazimiero kapinėse, aukojusiems Šv. Mišioms, organizacijoms, labdarybei, už užuojautas, gėles, guodusius mus raštu ir žodžiu.

Ypatingas ačiū kun. Kijauskui už paskutinį patarnavimą atnašaujant Šv. Mišias ir taip pat už dvasinį sustiprinimą visai mūsų šeimai.

Ačiū brangiems draugams: tarusiems jausmingą atsisveikinimo žodį (dr. Vladas Bložė ir p. Pranas Razgaitis), Lili ir dr. Bložei, Tosiai ir Vincui Vaičaičiams, dr. Liukai ir dr. Viktorui Čeičiams, p. Olei ir Pranui Razgaičiams ir p. Jolantai ir Algiui Markevičiams už moralinę ir fizinę paramą mums labai sunkiose valandose.

Nuliūdę

ŽMONA GRAŽINA,
DUKTĖ JŪRATĖ,
SESUO ENNA KISIELIENĖ
IR UOŠVĖ JANINA ŪSIENĖ
IR JŲ ŠEIMOS